

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XXIV, NR. 250 mai

<http://apostolul.slineamt.ro> 2022

Trecutul de lângă noi: Corul Învățătorilor „Gavriil Galinescu”

• Corul Sindicatului Învățământ din Piatra-Neamț, 120 de ani de glorie

A cum douăsprezece decenii, odată cu încercările de organizare ale corpului didactic din România, Corul Sindicatului Învățământ din Piatra-Neamț își înscria numele între primele apărute în țară, activitatea sa prodigioasă făcându-l rapid cunoscut pe plan național. În perioada de început, ansamblul coral de la Piatra-Neamț a avut un susținător de seamă în persoana lui Spiru Haret, considerat cel mai bun ministru al învățământului din toate timpurile.

„Documentar, momentul înființării corului, este ilustrat prin circulara nr. 985 din 9 aprilie 1902 (dosar 521, fila 107), emisă la 18 aprilie 1902, cu prilejul conferinței generale a învățătorilor din Piatra-Neamț. Portul național e obligatoriu pentru toți învățătorii, inclusiv coriștii”, după cum reiese din volumul „Vârstele cântecului”, autori Valentin Ciucă, George Grigorică, Teofan Macovei, apărut în 1972, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la înființare.

Întemeietorul corului a fost apreciatul învățător și revizor școlar Gheorghe Nicolau (n. 1858, comuna Români-Neamț – d. 1925, Piatra-Neamț), director al Școlii primare de băieți nr. 3 din cartierul Mărăței, astăzi Școala Gimnazială nr. 2, publicist și deputat de Neamț, personalitate marcantă a vieții culturale de la noi.

Cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la înființare, în 1972, publicul pietrean a urmărit patru spectacole corale, la care și-au dat concursul, în afară de formația sărbătorită, alte douăsprezece grupări corale și camerale din șapte județe ale țării (Arad, Bacău, Botoșani,

Violeta MOȘU

(continuare în pag. 20)

Împliniri și neîmpliniri în activitatea sindicală

• Interviu cu dl. Gabriel Ploscă – președintele Sindicatului din Învățământ Neamț

– Fără să plec urechea spre gurile rele, cred că aveți un motiv de supărare legat de anumite idei distorsionate care circulă cu privire la activitatea sindicatului nostru...

– Așa este! În ultimul timp s-a tot propagat – mai ales pe rețelele de so-

cializare – ideea că sindicatele nu fac nimic pentru salariați, aceste atacuri fiind realizate din

dorința discreditării noastre, deoarece, celor de la putere nu le este convenabil să existe sindicate puternice. S-ar dori ca acestea să existe, pentru că asta face parte din mecanismul democrației, dar să aibă o putere redusă, pentru ca guvernării să nu fie împiedicați în ceea ce doresc să facă în defavoarea salariaților. De aceea găsesc de cuviință să le reamintim tuturor celor din sistemul de învățământ ceea ce au obținut sindicatele în ultimul deceniu. Dacă ar fi să ne raportăm la perioada de după revoluție, lista ar fi mult mai lungă.

– Puteți evidenția principalele direcții ale reușitelor sindicale?

– Realizările sindicatului se referă pe de o parte la drepturile salariale și asimilate acestora, iar pe de altă parte la alte drepturi sociale, la modificări ale legislației cu privire la educație, prin care colegii noștri recâștigă anumite drepturi sau au unele noi legate de relațiile de muncă. În plus, au fost și cazuri în care s-au rezolvat aspecte legate de debirocratizarea educației.

A consemnat Gianina BURUIANĂ
(continuare în pag. 2)

Leadership și comunicare în educație

La invitația Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, în perioada 9-11 mai, un grup format din 27 de lideri sindicali din Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova s-a aflat în București la un curs de formare „Leadership și comunicare în educație”.

Făcând parte din cadrul Proiectului European „Partenerii sociali promovează reînnoirea sindicatelor”, cursul

este implementat de FSLI și Confederația Norvegiană a Sindicatelor (*Landsorganisasjonen i Norge*) și finanțat de *Norway Grants*, prin Fundația *Innovation Norway*. Coordonator de Proiect Alexandra Cornea.

Participanții la cursul de formare au fost onorați cu prezența președintelui CSDR, Iacob Baciu și a președintelui FSLI, Simion Hancescu.

Cursul de formare s-a desfășurat în incinta Hotelu-

lui Ramada Plaza, avându-i în calitate de formatori pe Oana Năstase (formator/coach), Adrian Caruceru și Mihai Deaconu, Fundația OTP BANK.

• Bucuria de a fi în București

Participând la acest curs, ne-am propus să ne îmbunătățim

Ana CIMPOIEȘU,
lider sindical din raionul Hâncești

(continuare în pag. 9)

Să fii sincer
cu pagina albă

• Interviu
cu scriitorul
Constantin
Munteanu

Violeta MOȘU

Pag. 14

Istoria
ca un Modus
Vivendi

• Interviu
cu profesorul
Mihai Lostun

Gianina BURUIANĂ

Pag. 6-7

Să facem
simplu
ce s-a complicat
mai înainte

• Interviu
cu actorul
Daniel Beșleagă

Gențiana IONESCU

Pag. 12-13

Împliniri și neîmpliniri în activitatea sindicală

(urmăre din pag. 1)

Este aproape unanim acceptat faptul că președintele FSLI – Simion Hancescu este un lider căruia i se datorează multe dintre succesele sindicale. Ce modalități de luptă s-au abordat cel mai frecvent?

– Majoritatea victoriilor sindicatelor au fost obținute în primul rând prin negocieri, prin dialog continuu, insistent, consecvent, fără o expunere directă a colegilor noștri membri de sindicat. Prin expunere înțeleg implicarea în acțiuni de stradă. Meritul cel mai mare în obținerea acestor drepturi revine conducerii federației, direct implicată în aceste negocieri, dar la reușita lor a contribuit categoric și susținerea organizațiilor județene, prin diferite demersuri făcute către prefecturi, prin lobby parlamentar, prin adrese către deputați și senatori etc.

– Și totuși, ce ați făcut când n-a mers „cu vorba bună”?

– Acolo unde dialogurile au eșuat, am apelat la acțiuni în instanță sau la acțiuni de stradă. Particularizând, la nivelul județului Neamț, pot spune că avem mii de asemenea inițiative, pe diferite spețe, majoritatea câștigate în favoarea colegilor noștri. Uneori, am întâmpinat greutăți în aplicarea hotărârilor judecătorești, plecând de la unitățile școlare care trebuiau să facă plățile, până la inspectoratele școlare care trebuiau să pună la dispoziție fondurile respective și Ministerul Educației care este ordonatorul principal de credite. Aici, s-au încercat numeroase obstrucționări prin aplicația EduSal, cazuri în care a trebuit să luăm o poziție directă față de minister. În momentul de față avem pe acest palier acțiunile referitoare la drepturi legate de fidelitate pentru personalul auxiliar cu funcții de conducere, iar dacă lucrurile nu se vor rezolva cu EduSalul vom recurge la plângeri penale.

– Ați putea să reamintiți pentru publicul nostru, care sunt principalele împliniri legate de drepturile salariale și asimilate acestora obținute de sindicate în ultimii zece ani?

– Fără a abuza de răbdarea colegilor noștri, trebuie să spun că este vorba despre următoarele:

- Plata dobânzii legale pentru diferențele de drepturi salariale acordate prin hotărâri judecătorești, eșalonate la plată pe o perioadă de 5 ani;
- Dreptul personalului didactic auxiliar de a beneficia de decontarea navetei;
- Acordarea gradăției de merit pentru personal didactic auxiliar;
- Acțiunile demarate în instanță au făcut ca

suma totală brută, care a fost acordată celor aproximativ 250.000 de membri de sindicat, să fie de peste 8 miliarde de lei, ceea ce înseamnă că fiecărui membru de sindicat i-a revenit suma medie brută de 32.000 de lei. Și încă mai sunt procese pe rolul instanțelor, astfel încât membrii de sindicat vor mai beneficia de diferențe de drepturi salariale;

▪ Acordarea sumei de 700 de lei pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar, pentru dezvoltare profesională, sumă achitată în septembrie 2014, în baza O.U.G. 58/2014;

▪ Prin O.U.G. nr. 27/2015, de modificare și completare a O.U.G. nr. 83/2014, s-a acordat o majorare cu 12% a cuantumului brut al salariilor de bază, de care beneficiază personalul nedidactic din

gust 2016, să beneficieze de drepturile salariale avute la funcțiile de conducere la data de 31 iulie 2016, în măsura în care acestea sunt mai favorabile;

▪ Prin Legea – cadru nr. 153/2017 am obținut sporul de suprasolicitare neuropsihică de 10% din salariul de bază, pentru personalul didactic de predare, personalul de conducere din unitățile de învățământ, precum și pentru personalul de conducere, de îndrumare și control din inspectoratele școlare și casele corpului didactic.

▪ Majorarea, de la 1 mai 2018, cu 20% a cuantumului brut al salariilor de bază, precum și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare

care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, pentru personalul încadrat pe funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar de specialitate și inspector școlar;

▪ Obținerea indemnizației de învățământ special pentru consilieri și logopezi;

▪ Reducerea numărului de elevi și/preșcolari în raport de care se normează posturile de consilieri școlari;

▪ În ultimii 10 ani, prin procesele intentate, membrii de sindicat au beneficiat de: plata sumelor compensatorii aferente titlului științific de doctor; de plata cheltuielilor de navetă pe care autoritățile administrației publice locale refuzau să le deconteze; de plata sporului pentru condiții vătămătoare și periculoase, în cuantum de 15% din salariul de bază pentru perso-

nalul didactic auxiliar încadrat pe funcția de bibliotecar, documentarist, redactor care, în realizarea sarcinilor de serviciu, lucrează în depozite de carte, realizează restaurarea și conservarea cărții sau cei care asigură serviciul de împrumut la domiciliu, spor prevăzut de Legea bibliotecilor; plata sumelor compensatorii reprezentând echivalentul sporului pentru condiții vătămătoare și periculoase, în cuantum de 15% din salariul de bază pentru personalul didactic și didactic auxiliar care, în realizarea sarcinilor de serviciu, lucrează cu calculatorul cel puțin 50% din programul de lucru; repunerea în plată a cuantumului sporului de stabilitate, a cărui plată a fost

unitățile de învățământ preuniversitar de stat, unitățile conexe ale învățământului preuniversitar, instituțiile de învățământ superior de stat și din bibliotecile centrale universitare, față de nivelul acordat pentru luna iulie 2015, iar de la data de 1 decembrie s-a acordat o majorare de 15% a salariilor acestora. Aceste majorări s-au acordat în baza Acordului semnat în anul 2014 cu Guvernul Ponta;

▪ Majorarea salariilor personalului nedidactic din inspectoratele școlare, cu 12%, prin O.U.G. nr. 54/2015, începând cu data de 1 decembrie 2015;

▪ În anul 2016 am obținut ca secretarii și contabilii care nu mai îndeplineau condițiile pentru a beneficia de indemnizația de conducere de la 1 au-

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

Mai 2022

1/1940 – n. **Ioniță Ichim**, la Boghești, Bacău, profesor universitar doctor în geografie (1973), cercetător. A absolvit Facultatea de Geografie a Universității (1965). Stabilite la Piatra-Neamț (1988), cercetător științific la Stațiunea de Cercetări „Stejarul”. A fost membru al mai multor societăți științifice din țară și din străinătate (Marea Britanie, Japonia). Autor a peste 200 de lucrări publicate, din care 50 în străinătate. Premiul Academiei Române „Gheorghe Murgoci”.

■ 4/1923 – n. **Paul Vasiliu**, la Piatra-Neamț,

profesor de filosofie, psihologie, pedagogie, inginer, inspector școlar, profesor la Școala Medie Nr. 1 de Băieți (azi, Colegiul Național „Petru Rareș”, 1954-1955), profesor și director al Liceului Pedagogic, al Grupului Școlar de Chimie (azi,

Rememorări nemțene

Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” (1965-1968), toate din Piatra-Neamț, om de o aleasă cultură, autor al numeroase articole și „Monografia Școlilor Normale din Piatra-Neamț 1912-2002” (2002).

■ 6/1930 – n. **Dorel Dorian** la Piatra-Neamț (d. 5. 11. 2014, București), ziarist, scenarist, dramaturg. Absolvent al Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și al Facultății de Electrotehnică (1953). Redactor la „Viața studentescă” și la

„Știință și tehnică”, redactor-șef la „Realitatea evreiască”. A debutat cu „N-au înflorit încă merii”, povestiri (1955), volum urmat de „Dacă vei fi întrebant” (1959), „Secunda 58”, piesă cu care se va inaugura T. T. din Piatra-Neamț (1961), urmate de alte creații ce vor alcătui volumele: „Teatru” (1969), „Teatru cu bile” și „Ficțiuni pentru revolver și orchestră”, „Anchetatorul SF și forțele oculte”, „Foc în Călea Văcărești” ș. a.

■ 6/1967 – 55 ani de la naștere **Daniel-Ioan Tătaru**, la Piatra-Neamț, profesor universitar dr. (1992), matematician. A absolvit Liceul „Petru Rareș” (1985) și Facultatea de Matematică din Iași (1990), cu o lucrare despre ecuațiile Hamilton-

Împliniri și neîmpliniri în activitatea sindicală

O prită, pentru personalul didactic auxiliar încadrat pe funcții de conducere, începând cu luna martie 2018, de către unitățile școlare; plata diferențelor salariale decurgând din greșita calculare a majorărilor/creșterilor salariilor de bază prevăzute de Legea – cadru nr. 153/2017; plata indemnizației de conducere pentru secretari șefi și contabili șefi pe perioada august – decembrie 2016; plata indemnizației pentru învățământ special pentru personalul didactic auxiliar din CJRAE/CMBRAE;

- Salariile personalului didactic să fie stabilite în funcție de tranșele de vechime în învățământ de până la/peste 40 de ani și nu în funcție de vechimea prevăzută de Legea - cadru (maximum 25 de ani);

- La solicitarea federațiilor sindicale din educație s-a acceptat adoptarea O.U.G. nr. 48/2022 pe baza căreia urmează să se acorde drepturi salariale începând cu anul 2017, asta ca urmare a proceselor câștigate de sindicate pentru aplicarea incorectă a Legii nr. 153/2017. Suma pe care urmează să o primească personalul didactic de predare este de aproximativ 1,2 miliarde lei.

– *Bănuiesc că lista ar fi tot atât de lungă și în legătură cu alte tipuri de drepturi obținute... Enumerați câteva.*

– Desigur, nu putem să nu amintim despre:

- Reintroducerea funcției didactice de institutor/institutoare – demersuri concretizate la momentul adoptării O.U.G. nr. 49/2014;

- Reintroducerea funcției didactice de maistru-instructor;

- Reintroducerea titularizării în învățământ (pe care Legea nr. 1/2011, în forma inițială o reglementa ca titularizare pe post sau la nivelul unui consorțiu școlar, concursul fiind organizat la nivelul unității cu personalitate juridică), precum și organizarea concursului național de ocupare a posturilor/ catedrelor de către inspectoratele școlare, urmată de angajarea personalului didactic de către directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general;

- Pretransferul și transferul din mediul rural, în mediul urban pentru cadrele didactice care s-au titularizat cu media 7.00;

- Reducerea normei didactice de predare-învățare-evaluare a personalului didactic de predare și de instruire practică cu o vechime în învățământ de peste 25 de ani, cu gradul didactic I, și a normei cadrelor didactice din corpurile profesorilor mentori cu 2 ore săptămânal, fără diminuarea salariului și fără condiționarea de încadrarea în bugetul aprobat;

- Pensionarea personalului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control, pentru limită de vârstă, anticipat și anticipat parțial, la data încheierii anului școlar în care împlinește vârsta standard de pensionare;

- Reducerea numărului de elevi la grupă/clasă, prin modificarea art. 63 din Legea nr. 1/2011, care era absolut necesară în condițiile în care, prin Legea nr. 221/2019, se redusese numărul de ore alocate disciplinelor din planurile-cadru de învățământ.

– *Deși ceea ce ne-ați împărtășit ne dă toate motivele să fim optimiști, aș vrea să vă întreb dacă vă apasă cumva și vreo umbră de neîmplinire?*

– Desigur că avem și neîmpliniri. Aici aș vorbi în primul rând despre faptul că nu am reușit încă să determinăm guvernanții să aplice în integralitatea ei Legea 153/2017 și să avem în întregime salariile prevăzute încă din anul 2020. Nu s-a rezolvat nici problema veniturilor personalului nedidactic, care sunt foarte mici. Dar nu vom renunța la acțiunile noastre, vom continua dialogul, vom continua negocierile, iar dacă vom fi nevoiți vom merge din nou în instanță sau vom ieși în stradă. Prima acțiune concretă este pichetarea sediului Guvernului României pe data de 25 mai, între orele 11-13, pentru a atrage atenția asupra obligativității soluționării problemelor salariale cu care se confruntă în principal personalul nedidactic din învățământul preuniversitar, precum și a problemelor privind salarizarea personalului didactic.

Un eveniment care va marca evoluția școlii nemțene:

Congresul Internațional al Cadrelor Didactice din România și al Cadrelor Didactice de Etnie Română de peste Hotare se va desfășura la Piatra-Neamț, în perioada 25-28 iulie 2022

A sociația Învățătorilor din județul Neamț va organiza, pentru prima dată la Piatra-Neamț, un **Congres Internațional al Cadrelor Didactice din România și al Cadrelor Didactice de Etnie Română de peste Hotare, în perioada 25-28 iulie, cu participarea a peste 200 de cadre didactice, din România, Republica Moldova, Ucraina, Serbia, Ungaria. Este și al 44-lea Congres al Asociației Generale a Învățătorilor din România (AGIRO).**

Suntem bucurăși să organizăm acest Congres în anul când Asociația Învățătorilor din județul Neamț împlinește 110 de la înființare (1912). Va fi o întâlnire constructivă, o activitate prin care să probăm competența și dăruirea noastră profesională. Dorim ca pentru toți participanții la Congresul din Neamț să fie și o (re)întâlnire de suflet, o revedere revigorantă, care să ne permită, așa cum spunea regretatul nostru președinte, profesorul Gheorghe Amaicea, să ne încărcăm inimile cu bucurii și sănătate, pentru activitatea noastră viitoare.

Invitații, educatoare, învățători și profesori, vor sosi la Piatra-Neamț în ziua de 25 iulie și vor fi găzduiți în campusul Colegiului „Gheorghe Cartianu”.

A doua zi vor avea loc ședința în plen și deschiderea lucrărilor acestui congres în prezența oficialităților locale dar și a unor invitați de la Ministerul Educației și F.S.L.I.

În ziua de 27 iulie vom porni spre Târgu Neamț, poposind la Mănăstirea Agapia, Humulești, Școala Gimnazială Vânători, Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi”, Mănăstirea Neamț, Parcul Natural Vânători-Neamț.

Programul va cuprinde, cursuri/ateliere de formare și workshopuri organizate de Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, Inspectoratul Școlar Județean Neamț, de Casa Corpului Didactic (CCD) Neamț, pe teme de actualitate didactică.

Leon Mrejeriu, primul președinte al Asociației Învățătorilor din județul Neamț, caracteriza ținutul Neamțului ca fiind *unul de credință, vitejie, de cărturărie și de artă*. Avem convingerea că vom arăta tuturor invitaților la Congres că aceste însușiri nu au dispărut; supraviețuiesc și datorită nouă, dascălii de astăzi.

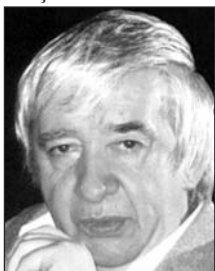
Consiliul Director al Asociației Învățătorilor din Neamț îi invită pe toți membrii Asociației, pe colegii inspectori școlari, directori, învățători și profesori să sprijine activitățile Congresului AGIRO.

Prof. Liviu Constantin RUSU, președintele AINT

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

J acobi în spații Banach, premiată cu Premiul „Gheorghe Țițeica” al Academiei Române de Științe (1994). A plecat în S. U. A., și a parcurs întreaga ierarhie universitară. Societatea Americană de Matematică i-a acordat „Bôher Memorial Prize” (2002); membru al Academiei Americane de Arte și Științe.

■ 10/1947 – 75 ani de la nașterea **Mircea Zaharia**, la Muncelul de Sus, Iași. Membru al Uniunii Oamenilor de Teatru și al Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România. Facultatea de Filologie a Universității Alexandru Ioan Cuza (Iași, 1970). Profesor (1970-1972), apoi refe-

rent literar la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț, secretar literar (1980-1989; 2001-2005), director (1989-1991), director adjunct (1991-1994). Îngrijește, editează sau prefațează câteva cărți despre TT și personalitățile care l-au marcat

Rememorări nemțene

(O istorie anecdotică a unui teatru serios, *Ion Coman sau mitul T.T., Eduard Covali – Teatru, Festivalul de Teatru de la Piatra-Neamț, 1969-2019*). Secretar artistic la Facultatea de Muzică (Secția Piatra-Neamț) a Academiei Gheorghe Dima din Cluj (2001-2008). Secretar general de redacție la Ziarul *Ceahlăul* (1994 – 2011), redactor responsabil al revistelor: *Antiteze* (nr. 1, oct. 1998), *Meridianul Ozana* (nr. 1-8, dec. 1997 – dec. 2000), **redactor-șef al revistei**

Apostolul (din 1999 și în prezent).

■ 12/1938 – n. **Elena Florescu**, la Pașcani, Iași, etnolog, documentarist, publicist. Absolventă a Facultății de Științe Naturale-Geografie din Iași (1959), doctor în istorie (1998), muzeograf la Muzeul Etnografic al Județului Neamț. A debutat cu „Portul popular din Zona Neamț” (1973). Alte cărți: „Arhitectura populară din Zona Neamț”; „Tradiții populare de pe Valea Bistriței”; „Textile populare de casă din Zona Neamț”; „Biserici

Red.

(continuare în pag. 4)

Călătorii – Abilitare prin explorarea patrimoniului cultural

În perioada 01.09.2020 – 31.08.2022, se derulează proiectul Erasmus + *Journeys – Empowerment through Exploration of Cultural Heritage (Călătorii – Abilitare prin explorarea patrimoniului cultural)*, în care **Sindicatul Lucrătorilor Liberi din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț** este partener alături de organizații din alte patru țări: **The Ubele Initiative (UK)**, care este și coordonator, **Drustvo Bodi svetloba (Slovenia)**, **Stichting Interlock (Olanda)** și **Istanbul Medeniyet University (Turcia)**.

Scopul proiectului:

Implicarea educatorilor/formatorilor, lucrătorilor de tineret și liderilor în explorarea **diversității europene** privind moștenirea culturală și tradițiile, oferind sentimentul de apartenență prin recunoașterea și aprecierea diversității populațiilor care trăiesc în UE.

Împărtășirea cunoștințelor și informațiilor pe scară largă despre artefactele, locurile, spațiile și poveștile care constituie patrimoniul cultural semnificativ din cele cinci orașe care fac obiectul proiectului.

Beneficiarii proiectului sunt părțile care vor utiliza produsele realizate în urma acestuia și către care va fi direcționată învățarea susținută de educatorii/formatorii, lucrătorii de tineret și liderii, ce își vor folosi competențele în transmiterea informațiilor acumulate privind moștenirea culturală.

Programul de livrare cuprinde: vizite de studiu, derularea atelierelor de lucru prin activități non-formale/formale, schimburi de bune practici, situații de învățare și împărtășire a cunoștințelor despre culturile locale și comunitățile din țările respective, precum și înțelegerea și aprecierea turismului și patrimoniului cultural.

Produsele rezultate în urma derulării activităților din proiect sunt:
- un set de instrumente (Ghid de

activități non-formale din domeniul educației incluzive) care explorează cultura și patrimoniul cultural. Pentru a realiza un produs de calitate, toți partenerii și-au adus contribuția la dezvoltarea și testarea acestuia.

- o **hartă digitală** care surprinde aspecte ce țin de moștenirea culturală antică, de conservarea și promovarea comunităților vizate din Marea Britanie (comunitatea afro-caraibiană), Olanda (comunitatea surinameză, indoneziană și antileeană în Amsterdam), România (comunitatea romă), Slovenia (comunitatea indo-javaneză) și Turcia (comunitatea afro-turcă).

- o **aplicație mobilă** legată prin conținut de harta digitală.

Din nefericire, restricțiile impuse în cadrul contextului pandemic nu au făcut posibilă întâlnirile între parteneri până acum, decât în mediul virtual, fapt care a îngreunat comunicarea, dar nu a făcut-o imposibilă.

Conținutul *Ghidului de activități* a fost realizat prin contribuția tuturor partenerilor și a fost pus în practică în cadrul primei vizite de studiu, din Amsterdam (Olanda), care a avut loc în perioada 10-16 mai 2022. A fost o oportunitate grozavă pentru realizarea unui **schimb eficient de bune practici**, pentru colaborarea în cadrul **atelierelor de lucru și împărtășirea cunoștințelor** ce țin de moștenirea culturală a diverselor populații/comunități la care proiectul face referire.

Orașul Amsterdam este un cadru elocvent de existență a incluziunii sociale și a respectului pentru diversitate, întrucât din aproape 750.000 de locuitori, conviețuiesc reprezentanți a 120-

125 de naționalități. Multiculturalitatea și interculturalitatea sunt trăsăturile esențiale ale acestui oraș. Comunitatea surinameză a fost în centrul

atenției participanților, pornind de la istoria acesteia prezentată de **prof. dr. Rosemarie Hoeffte** (istoric și surinamist), de la Universitatea din Amsterdam, până la vizite și împărtășirea directă a elementelor ce țin de moștenirea culturală (povești spuse de reprezentanți ai comunității, vizite la muzee și incursiuni în restaurantele cu specific surinamez).

Legătura antică indoneziană cu Europa și contactul sloveno-indonezian a fost subiectul prezentării colegului sloven – **prof. Robin Dewa**, (Društvo Bodi svetloba), iar legătura dintre moștenirea culturală și turism a fost prezentată de colegii de la **IM University – Turcia**.

Până la următoarea vizită de studiu, care va avea loc în România, în luna iulie a acestui an, participanții vor multiplica informațiile primite, vor împărtăși cunoștințele cuprinse în **Ghidul de activități**, prin realizarea de sesiuni de formare la nivel local, vor cerceta și vor acumula date ce vor fi utilizate ulterior la conceperea **hărții digitale și a aplicației mobile**.

Cu toții suntem trecători în această lume, important este să avem o **Călătorie** frumoasă, din care să învățăm și în urma căreia să evoluăm. Acest proiect ne îndeamnă la o **călătorie** în alte țări și culturi, explorând diversitatea, dar totodată evidențiind similaritatea dintre oameni și faptul că suntem cu toții conectați într-un fel sau altul.

Prof. Ramona-Mihaela ROȘU

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

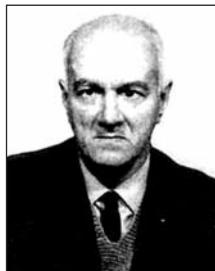
(urmăre din pag. 3)

Vechi de lemn din Ținutul Neamț”. Titlul de Excelență, „Diploma de Onoare și Medalia de Aur”, de către A. O. Ș.

■ 13/1912 –

110 ani de la nașterea Constantin D. Borș, la Piatra-Neamț (d. 10. 01. 1998, Piatra-Neamț), profesor de matematică învățământul liceal, întemeietor al „școlii” de matematică din Neamț, colaborator la:

„Revista de matematică”, „Buletinul Matematică”, „Gazeta de Matematică și Fizică”, „Pitagora” ș. a. Distins cu titlurile de profesor fruntaș (1965), profesor emerit (1970),

Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamț. Cu pseudonimul Lucian Mircea a semnat versuri în presa literară. Animator al Cercului Literar „Slova nouă” din Piatra-Neamț. Împreună cu Constantin Prâsnea, Dumitru Almaș, Har. Mi-

Rememorări nemțene

hăilescu, Constantin Gavrilu, Nichita Bistriceanu, a pus bazele primei filiale, din Piatra-Neamț, a Uniunii Scriitorilor (1947). A obținut locul I la un concurs de sonete al Revistei „Contemporanul” (1947), urmat de Ștefan-Augustin Doinaș.

■ 13/1924 – n. **Andrei Strihan**, la Roman, teatrolog, doctor în filosofie, (1964), profesor de estetică la Institutul de Teatru și Film „I. L. Caragiale” București (1950-1976), cronicar teatral

la revista „Contemporanul” (1964-1976), coautor la „Dicționar de estetică generală” (1972) și la „Istoria teatrului în România”, III, 1973. Cărți: „O aventură estetică cu Teodor Mazilu”; „Contururi secrete”, „Siluete”; „Leone De’ Sommi, precursor al regiei moderne”.

■ 15/1909, n. **Vladimir Lașcu**, la Samara, Rusia (d. 24. 12. 1996, Piatra-Neamț), profesor de educație fizică, publicist. Absolvent al Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport din București, a predat la Liceul „Petru Rareș” și la Școala Sportivă din Piatra-Neamț; animator al activității sportive de performanță. Colaborări: „Revista de educație fizică

Activități metodico – științifice de impact la Casa Corpului Didactic Neamț

Respectând misiunea de a promova inovația și reforma în educație, de a asigura cadrul pentru dezvoltarea personală și profesională a personalului din învățământul preuniversitar, în corelație cu standardele profesionale pentru profesiunea didactică, standardele de calitate și competențele profesionale, precum și în conformitate cu politicile și strategiile naționale în domeniul educației (art. 7 ORDIN Nr. 5554 din 7 octombrie 2011), Casa Corpului Didactic Neamț s-a implicat în derularea diverselor activități, fie în calitate de organizator, fie în calitate de partener educațional. Astfel, în data de 28 februarie 2022 a organizat **Simpozionul Internațional Profesores – ediția a IX a, Creativitate în educație**. Cadrele didactice din județ și din țară, au avut posibilitatea participării în mod indirect la simpozion, prin completarea formularului de participare și pregătirea unei lucrări care să se încadreze în secțiunile *Comunicări științifice, Bune practici*. Alături de partenerii educaționali Casa Corpului Didactic George Tofan Suceava, Institutul pentru Cercetări, Politici și Evaluare în Educație, Asociația Profesorilor și Dascălilor de Pretutindeni Dâmbovița, Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă din Chișinău, Casa Corpului Didactic Neamț a elaborat un volum cu articolele științifice. Fiecare participant a prezentat o singură lucrare, iar responsabilitatea asupra conținutului lucrărilor a revenit autorilor.

În data de 31 martie 2022, Casa Corpului Didactic Neamț a organizat Conferința internațională *Diversitatea disciplinelor din cadrul sistemului științelor educației*. Parteneri în derularea acestui eveniment au fost: Casa Corpului Didactic George Tofan Suceava, Institutul pentru Cercetări, Politici și Evaluare în Educație, Asociația Profesorilor și Dascălilor de Pretutindeni Dâmbovița, Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă din Chișinău, alte instituții de învățământ din județ și din țară. Peste 100 de cadre didactice au participat la conferința ce a propus următoarele direcții tematice:

- **Comunicări științifice** pe teme: educația, dezvoltarea creativității, personalitatea elevului, parteneriatul școală-familie, inteligența emoțională, motivație;

- **Bune practici** – planuri de lecție, resurse educaționale deschise, proiecte și programe educative, parteneriate etc.

Luând în considerare implicarea în calitate de partener în activități științifice a Casei Corpului Didactic Neamț, în parteneriat cu Institutul de Cercetări, Politici și Evaluare în Educație A.P.D.P., s-au derulat în perioada 26-27.02.2022 următoarele activități:

- **Simpozionul metodologic cu participare internațională Programe de prevenție și intervenție adaptate în context școlar (26.02.2022) și**

- **Programul de formare: Educația pentru sănătate în grădinițe, școli și licee (26-27.02.2022).**

Obiectivele activităților au vizat:

- Familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimulare a copilului pentru desfășurarea unor activități cu caracter sanitar în vederea însușirii unor cunoștințe din domeniul respectiv;

- Convorbiri despre păstrarea sănătății, alimentație, odihnă și recreere, importanța practicării sportului pentru menținerea sănătății;

- Responsabilitatea cadrelor didactice de a construi un mediu educațional care să motiveze copilul în procesul de prevenire a îmbolnăvirii;

- Creșterea implicării părinților și a comunității locale în activitatea proiectului grădiniței, având ca scop prevenirea îmbolnăvirii copiilor.

O altă activitate educațională, în care Casa Corpului Didactic Neamț a fost partener educațional pentru International House (IH) București, a fost conferința ce aniversa 20 de ani de existență IH în România: *Perfect 20. Two Decades of IH Bucharest Expertise at Your Service*. Activitatea s-a derulat online, în perioada 8-9 aprilie 2022.

Pentru toți iubitorii de carte din lume, luna aprilie este marcată de ziua de 2 aprilie când se sărbătorește *Ziua Internațională a Cărții pentru copii și tineret*. Cu acest prilej, Casa Corpului Didactic Neamț a lansat proiectul *Scrisoare către scriitorul preferat*, <http://www.ccdneamt.ro/new/wp-content/uploads/2022/04/AFI%C5%9E-2-Aprilie-Ziua-internationala-a-cartii-pentru-copii.pdf>, la care au răspuns următoarele 21 de școli din județul Neamț: Școala Gimnazială „Elena Cuza” Piatra-Neamț, Școala Gimnazială nr.1 sat Pildești, Liceul „Gh. Ruset Roznovanu” Roznov, Colegiul Tehnologic „Spiru Haret”, Piatra-Neamț, Școala Gimnazială nr. 2, Piatra-Neamț, Liceul Tehnologic „Vasile Sav” Roman, Școala Gimnazială „Iulia Hălăucescu” Tarcău, Școala Gimnazială „I. Gervescu” Săvinești, Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” Mănăstire

rea Neamț, Școala Gimnazială „Calistrat Hogaș” Roman, Liceul cu Program Sportiv Roman, Școala Gimnazială Comuna Borlești, Colegiul Tehnic „Ion Creangă” Târgu Neamț, Liceul „Vasile Conta” Târgu Neamț, Liceul Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” Piatra-Neamț, Colegiul Tehnic „Gheorghe Carțianu” Piatra-Neamț, Școala Gimnazială „I. I. Mironescu” Tazlău, Liceul Tehnologic „Arhimandrit Chiriac Nicolau” Vânători Neamț, Liceul „Carol I” Bicaz, Școala Gimnazială „Carmen Sylva” Horia, Școala Gimnazială nr. 5, Piatra-Neamț.

Pentru a pune în valoare preferințele elevilor

în materie de lectură, bibliotecarul/responsabilul CDI din unitatea școlară a fost invitat să completeze parteneriatul educațional și să prezinte în rândul micilor cititori o machetă realizată de echipa de la Casa Corpului Didactic Neamț.

Având la dispoziție două tipuri de scrisori către scriitorul preferat, una pentru proză și alta pentru poezie, o bibliografie ce conținea *Opere fundamentale ale literaturii pentru copii*, dar și cărți în format pdf, elevii au fost încurajați să își aleagă un scriitor căruia să îi scrie o scrisoare imaginată. Activitatea a fost una de atragere a elevilor către lectură, prin lecturi fragmentare din literatura pentru copii și s-a derulat în perioada 21 martie - 04 aprilie 2022, cu sprijinul grupului de WhatsApp Bib CCD și Bib Neamț. Fiecare școală implicată a făcut o selecție și a expediat cele mai reușite scrisori imaginare către Casa Corpului Didactic, la adresa indicată în parteneriat.

Numărul mare de participanți la activitățile metodico-științifice ne încurajează să organizăm în viitor și alte acțiuni având diverși parteneri educaționali.

Prof. Gabriela BANU,
Director CCD Neamț

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

Si sport”, „Ceahlăul”, „Revista de pedagogie”, „Gazeta învățământului”. Autor al cărții „Traversarea deșertului” (1991), un document prețios despre lagărele sovietice.

- 15/1925 – n. **Savin Bratu**, la Roman (pseud. Raul Baraș, d. 4. 03. 1977, București), critic și teoretician literar. A absolvit Liceul Național, Iași, Facultatea de Litere, București (1950), parcurge toate treptele ierarhiei universitare, doctor în filologie (1969). Cărți: „Cronici”; „Ibrăileanu, omul”; „Mihail Sadoveanu”; „O biografie a operei. Ion Creangă”; „Fundamentele criticii literare. De la Sainte-Beuve la noua critică” ș. a.

- 17/1906 – n. **Constantin Romanescu**, la Grințieș, Neamț (d. 1990, Dreptu, Poiana Teului, Neamț), publicist și învățător de excepție, apreciat de Mihail Sadoveanu („Patriotism. Opera unui modest învățător”, în „Dimineața”, 2. 01.

1937). Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași (1924). A construit școala, a amenajat un muzeu de științe naturale, un atelier, un laborator de fizică la Dreptu, Poiana Teului. Colaborator la „Revista de pedagogie”.

Rememorări nemțene

- 21/1936 – n. **Constantin Cucu**, la Solonț, Bacău (d. 22.02.2016, Piatra-Neamț). Ziarist. Absolvent al Facultății de Filosofie – secția ziaristică – București (1958). Șef de secție la Ziarul „Ceahlăul” (1968-1974), consilier

principal la Bibliopolis S. A. Piatra-Neamț (după 1989), redactor-șef al Revistei „Asachi” (1991-2005), redactor-șef al săptămânalului „Informația Primăriei”, Piatra-Neamț (1996-2002). Autor al volumului de povestiri „În vultura apelor”.

- 23/1871 – n. **Garabet Ibrăileanu**, la Târgu-Frumos (d. 11. 03. 1936, București), critic, istoric și teoretician literar, prozator. Numele său este legat de Roman, pentru că aici a urmat gimnaziul (1883-1887), tatăl său fiind administrator de moșie în zonă, apoi slujbaş în orașul dintre Moldova și Siret. A înființat Societatea „Orientul” (cu Raicu Ionescu-Rion și alți colegi de liceu), redactează Revista „Școala nouă”, împreună cu Panait Mușoiu și Eugen Vaian, unde publică primele versuri, note de lectură, comentarii despre artă și traduceri, semnând și cu pseudonimul Cezar Vraja.

(continuare în pag. 6)

• **Interviu cu dl. Mihai Lostun – profesor de istorie la Colegiul Național de Informatică**

Profilul dvs. profesional este impresionant. Mi-a atras atenția preocuparea pentru studiul relațiilor internaționale ale României – master și doctorat în domeniu. Cine v-a cultivat această pasiune?

– Sigur că pasiunea pentru un domeniu al istoriei sau pentru o anumită temă vine, în primul rând, din lecturile parcurse, iar în al doilea rând din interesul manifestat pentru o anumită epocă istorică, în cazul meu pentru istoria contemporană. Trebuie să menționez faptul că un rol important în orientarea mea spre domeniul relațiilor internaționale, un domeniu generos dar și provocator, l-au avut profesorii mei de la Facultatea de Istorie din Iași – Mihai Timofte, Gheorghe Clivetti și, în mod special, Ioan Ciupercă. Profesorul Ioan Ciupercă a fost pentru mine nu doar un Magister – coordonator al lucrării de licență, al lucrării de dizertație și al tezei de doctorat – ci și o persoană apropiată, un mare caracter, un om deosebit de la care am avut multe de învățat și căruia o să-i port o vie amintire pentru tot restul vieții.

– O altă temă predilectă a dvs. este „Istoria Holocaustului”. Cum a fost primită de către elevii această disciplină, prezentă ca opțional?

– Așa este. Am participat de-a lungul anilor la mai multe stagii de formare pe această temă – Paris (2001), București (2008) și Strasbourg (2016), dar nu am predat opționalul de Istoria Holocaustului dintr-un motiv simplu: opționalele la disciplina Istorie pot fi propuse doar la clasele de profil. Ce pot să vă spun însă este faptul că în fiecare an, atunci când abordez problematica Holocaustului sau urmăresc împreună cu elevii documentare despre Holocaustul din România, aceștia manifestă un real interes pentru cunoașterea acestui capitol întunecat și

extrem de dureros al istoriei. De altfel, în anii 2010 și 2012 am participat, în calitate de profesor coordonator, la Concursul „Memoria Holocaustului” – faza națională.

– Din 2006 și până în prezent sunteți membru al Comisiei Centrale de Evaluare în cadrul fazei naționale a olimpiadei de istorie. Ce competențe presupune acest fapt?

– Nu este un lucru foarte complicat, dar nici foarte simplu. Cel care face parte din comisie trebuie, în primul rând, să aibă experiență în el-

– Considerați că activitățile de perfecționare profesională desfășurate în străinătate au un impact mai mare decât cele interne?

– Cred că activitățile de formare, desfășurate în străinătate, au un impact mai mare, deoarece creează o altă deschidere și permit accesul la abordări diferite. Avem nevoie să observăm mediul educațional și din alte perspective decât cele cu care suntem deja obișnuiți.

– Sunteți și responsabil al Cercului Profesorilor de Istorie pentru

manifestare științifică la care am participat a fost Congresul Național al Istoricilor Români (ediția a II-a), desfășurat la Iași în anul 2018, deoarece m-a pus în contact cu mediul academic. Manifestarea a reunit numeroși istorici români și străini, nivelul comunicărilor științifice și al dezbaterilor de la mesele rotunde a fost unul de înaltă ținută și am putut afla multe lucruri noi referitoare la tendințele cercetării istorice din România. Aceasta a fost cea mai importantă, dar „cea mai spectaculoasă” ar fi participarea la Sesiunea de comunicări științifice ale profesorilor de Istorie – faza națională, desfășurată la Craiova în anul 2005. În primul rând, pentru că era prima mea „ieșire” la un asemenea nivel, iar în al doilea rând, pentru că am obținut premiul al II-lea la secțiunea Istoria Românilor, o recompensă de care m-am simțit foarte mândru.

– Cum s-ar defini performanța la nivelul elevului în cadrul disciplinei istorie?

– Performanța se definește prin capacitatea elevului de a înțelege procesele/ faptele istorice, de a evidenția relația cauză-efect în desfășurarea acestora, de a stăpâni foarte exact elementele de cronologie și contextul istoric, de a rezolva corect sarcinile de lucru primite și de a folosi un limbaj istoric adecvat. Pentru ca toate acestea să fie atinse, dincolo de explicațiile profesorului și de munca în echipă, este nevoie de foarte multă lectură de specialitate și de pasiunea elevului pentru istorie. Ori, în zilele noastre ultimele două condiții sunt mai dificil de obținut, tinerii fiind distrași de diferite alte informații. Totuși, pasiunea pentru istorie trebuie cultivată și este rolul profesorului să facă asta, mai ales la clasele care nu au profil umanist.

– Cum apreciați gradul de dificultate al subiectelor de bacalaureat la disciplina istorie? Sunt acestea relevante?

– Cred că gradul de dificultate al subiectelor de bacalaureat este unul

Istoria ca un Modus Vivendi

zona Piatra-Neamț. Mai reprezintă acestea o formă veritabilă de perfecționare astăzi?

– Cu o mică rectificare – sunt responsabil al Cercului Profesorilor de Istorie de la liceu pentru zona Piatra-Neamț și Bicaz. Cred că aceste întâlniri își au rostul lor, în contextul în care profesorii au nevoie să se întâlnească, să comunice, să facă schimb de experiență. Am avut ocazia de-a lungul anilor să văd lecții de istorie desfășurate într-un mediu formal, la clasă, foarte bine realizate de colegii mei. Dar, la fel de importante au fost și activitățile nonformale, desfășurate sub forma unor excursii tematice. Astfel de activități au fost organizate la Iași, Ruginoasa, Miclăușeni și Lăzarea. Și în acest semestru, activitatea de cerc, organizată de colegii de la Bicaz, a constat într-o conferință susținută de istoricul Adrian Cioroianu și de criticul de film Irina Margareta Nistor. Fără aceste întâlniri ar lipsi o parte importantă din liantul care creează comunitățile profesionale locale, am fi văduviți de o parte importantă a comunicării profesionale.

– Dintre numeroasele participări la conferințe, seminarii, prezentări științifice – pe care o considerați cea mai spectaculoasă? De ce?

– Evident că cea mai importantă

borarea și evaluarea subiectelor, apoi să stăpânească foarte bine relația competențe – conținuturi la nivelul fiecărei clase, să evalueze și să noteze cele două subiecte strict pe baza baremului, să fie dispus la efort și să accepte să aibă o vacanță mai scurtă. Este o mare responsabilitate, deoarece răspunzi pentru corectitudinea subiectelor și a baremelor, pentru corectitudinea evaluării, dar este și o onoare să faci parte dintr-o astfel de echipă de profesioniști, selectată la nivel național, și să participi la organizarea unui concurs la care participă cei mai buni elevi din țară, cei mai pasionați.

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

(urmăre din pag. 5)

23/1883 – n. **Dimitrie Leonida**, la Fălciuceni, Suceava (d. 4. 03. 1965, București), inginer, specialist în energetică, profesor universitar, om de știință, membru al Academiei de Științe din România (1935). A absolvit Liceul „Mihai Viteazul”, din București. În studenție („Politehnica” din Charlottenburg, 1903-1908), a conceput proiectul Metropolitanului din București; proiectul de diplomă cu tema Complexul hidroenergetic al Bistriței, lângă Bicaz. S-a întors în țară (1908), angajat la Primăria Capitalei; s-a ocupat de introducerea iluminatului electric în

București. Profesor universitar la Timișoara și București; a înființat: prima școală de electricieni și mecanici, primul Muzeu Tehnic din România, a realizat una dintre primele stații de emisie radio-telegrafică din România. Laureat al Premiului de

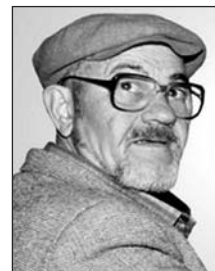
Rememorări nemțene

Stat. O stație de metrou, Muzeul din Bicaz, Hidrocentrala de la Stejarul, o stradă și un liceu din Piatra-Neamț îi poartă numele.

■ 24/1924 – n. **Antoaneta Ralian**, la București, traducătoare. A fost elevă a Liceului „Roman-Vodă” din Roman, a urmat Facultatea de Litere și Filozofie din București (1944-1948); a coordonat secția de traduceri a Direcției Generale a Editurilor (1950-1961); redactor la E. P. L. U. (Univers) până la pensionare (1982). Premiul A. S. București, Premiul U. S., iar Departamentul de

Stat al S. U. A. i-a acordat Diploma pentru activitate de promovare a literaturii americane în România (2002). Colaborări: „Luceafărul”; „România literară”; „Secolul 20/Secolul 21”.

■ 25/1936 – n. **Constantin Filimon**, la Piatra-Neamț (d. august 2013), artist plastic. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, București (1967). Din 1978, profesor de desen la școli din Neamț. A lucrat pictură monumentală, religioasă, pentru bisericile din Zăpodeni (Iași), Muncel (Alba), Drăgești (Bihor), Verșești (Neamț), Tigveni Bârșești (Argeș). A participat la Saloane și Bienale de grafică în București (1971-1978) și în expoziții colective și personale la Piatra-Neamț (1981-1994). A

Istoria ca un Modus Vivendi

mediu spre ușor, însă rezolvarea cerințelor presupune din partea elevilor atenție, concentrare și cunoașterea conținuturilor. În comparație cu subiectele de bacalaureat pe care le au de rezolvat elevii din Franța, cele care se dau la noi pot părea foarte simple. De altfel, un elev care nu prea s-a sinchisit în învățatul poate obține nota 6, doar rezolvând corect cerințele pe baza surselor date. Nici eseu – spaima elevilor – nu înseamnă o reproducere a unui text „tocit”, ci o compunere pe baza unui plan de idei, structurat logic și cronologic. Subiectele sunt relevante prin raportarea lor la competențele pe care un absolvent trebuie să le aibă la sfârșitul ciclului liceal.

– Care este cea mai importantă preocupare neprofesională a dvs.?

– Îmi place să călătoresc, să văd cât mai multe locuri încărcate de istorie. Am avut ocazia să vizitez Parisul, Berlinul, Roma, Atena, Istanbul, Florența, Barcelona, Viena, Praga, Sevilla, Granada, Cordoba, Strasbourg, Salzburg, Budapesta și Malta, locuri unde atunci când eram copil nici nu am visat să ajung și unde am admirat capodopere ale culturii și civilizației universale pe care le știam doar din cărți. Dar marea mea „dragoste” rămâne muntele și de aceea mă încarc cu energie atunci când colind munții și „cuceresc” cât mai multe vârfuri. De vreo șapte ani, în fiecare vară, împreună cu un bun prieten, ne stabilim două-trei trasee montane pe care să le parcurgem. Șansa a făcut ca în luna aprilie 2022 să ajung și în munții Sierra Nevada, unde deși era zăpadă, am urcat până pe la 3200 m.

Sentimentul trăit a fost unic – ceață, zăpadă și apoi mult soare și, mai ales, multă liniște.

– Din perspectivă istorică, ce a însemnat pandemia de Covid-19 pentru noi?

– Pandemia de Covid-19 nu a fost prima de acest fel din istoria omenirii și nu a fost nici cea mai catastrofală. Percepția noastră extrem de negativă privind efectele ei asupra umanității se explică, în primul rând, prin viteza cu care informațiile reale sau fake news circulă astăzi prin intermediul internetului, mai ales a rețelelor de socializare. Oamenii sunt mai predispuși să accepte explicațiile simple și teoriile conspirației, decât să citească explicațiile științifice, raționale, ale specialiștilor. În al doilea rând, lumea s-a obișnuit în ultimele decenii să trăiască într-o bulă de confort, să consume mult, să călătorească peste tot fără nici o restricție, să aibă acces la orice folosind tehnologia și, dintr-o dată, a fost nevoită să accepte restricții pe care le-a considerat încălcări inacceptabile ale drepturilor și libertăților cetățenești. Pentru cei care au cunoscut ravagiile produse de cele două conflagrații mondiale, dezastrele umanitare determinate de perioadele de foamete cumplită din secolul al XX-lea, de războaiele civile sau de tragediile provocate de totalitarismele secolului al XX-lea, această pandemie ar putea fi privită ca o perioadă de recesiune și atât. Pentru mine, singurul „neajuns” al pandemiei a fost faptul că mi-a lipsit școala „adevărată”, contactul nemijlocit cu elevii mei.

A consemnat
Gianina BURUIANĂ

Profesiile de asistent medical generalist și asistent medical de farmacie, oportunități pentru viitor

În contextul unei instabilități socio-economice și al degradării stării de sănătate a populației, se pare că specializările de asistent medical generalist și asistent medical de farmacie constituie reale oportunități de angajare și integrare pe piața muncii din țara noastră și din străinătate.

Fără a urmări vreo reclamă publicitară, în cele ce urmează vă voi prezenta, succint, câteva aspecte ale unuia dintre furnizorii de pregătire și formare profesională în domeniul sanitar, Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț.

Unitate de învățământ de stat, înființată în baza Hotărârii de Guvern nr. 253 din 8 mai 1992 și acreditată prin O.MECTS nr. 5.770/2006, Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț pregătește, pe durata a trei ani de studii, la zi, în regim cu frecvență, viitorii asistenți medicali pentru cele două specializări menționate. După absolvire, aceștia pot fructifica oportunitățile de angajare atât în țară cât și în străinătate, calificarea obținută oferindu-le posibilitatea de a se angaja în diverse unități sanitare, spitale (pe orice secție de specialitate), clinici, cabinete medicale, medicină școlară etc.

Conform art. 44 (9) din *Legea Educației Naționale nr. 1/2011* și art. 5 din O.M.E.C.T.S. nr. 5.346/07.09.2011, au dreptul să se înscrie la nivelul de învățământ postliceal absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat ori echivalentă.

În prezent, școala implementează, în calitate de coordonator, două proiecte Erasmus+: *A Spot of Brightness*, 2020-1-RO01-KA102-079272 și *2021-1-RO01-KA121-VET-000011452*. Aceste proiecte, ca și proiectul *Top Nursing Skills*, 2016-1-RO01-K102-024350, implementat în perioada 2016-2017, oferă posibilitatea unui număr reprezentativ de elevi să beneficieze de câte 4-5 săptămâni de stagiul clinic (practică de specialitate) la clinici din străinătate (Malaga, Spania). Astfel de schimburi de experiență sunt benefice nu doar elevilor și unității de învățământ, ci mai ales sistemului sanitar în care viitorii asistenți medicali vor profesa.

Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț a obținut Acreditarea Erasmus, Acțiunea Cheie 1, domeniul formare profesională (VET) pentru perioada 2021-2027. Școala oferă elevilor oportunități de a beneficia de burse de studii și cursuri gratuite de limba germană oferite de *Openjob Line*, împreună cu mobilități externe de pregătire și formare profesională în cadrul proiectelor Erasmus+ și al altor astfel de proiecte.

Dintre motivele pentru care merită absolvirea unor astfel de calificări, menționez: faptul că Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț este o unitate de stat acreditată; acordarea unor burse de merit/studiu pentru elevii merituoși; cadrele didactice profesionale; calitatea formării profesionale constituie obiectivul principal al unității; stagiile de pregătire practică se desfășoară în Spitalul Județean de Urgență Piatra-Neamț, clinici private, cabinete medicale, lanțuri cunoscute de farmacii și companii farmaceutice; dotările corespunzătoare (o sală modernă de nursing, un cabinet fonic pentru studiul limbilor moderne, două laboratoare de informatică, o bibliotecă de specialitate); activitățile educative derulate în parteneriat cu instituții de prestigiu din țară și din străinătate; schimburile de experiență și formare profesională în cadrul proiectelor Erasmus+; parteneriatele internaționale în implementarea unor proiecte cu Spania, Turcia, Franța, Republica Moldova, existența locurilor finanțate din bugetul de stat etc.

Prof. dr. Mihai FLOROAI

Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie □ Luna mai □ Lecția de istorie

expus în S. U. A. și Canada (1980-1997), apoi în Mexic, Ungaria, Franța, India și Venezuela.

■ 26/1887 – 135 ani de la nașterea **Vasile Petrovanu**, la Trifești, Roman (d. 26. 11. 1941, Iași), pedagog, publicist. Absolvent al Facultății de Litere și Filozofie, secția istorie (1910). Profesor și director (1938-1941) la Școala Normală „Vasile Lupu” și la Liceul Militar din Iași. Autor de manuale de istorie pentru clasele I-a, a II-a și a V-a secundare. Susține apariția Anuarului Școlii Normale „Vasile Lupu” din 1926, în care publică „Istoricul școlii de la 1855 la 1893”. A colaborat la revista cadrelor didactice „Școala normală”.

■ 26/1896 – n. **Aurel Băeșu**, la Fălticeni (d. 24. 08. 1928, Piatra-Neamț), artist plastic. A urmat Școala de Belle Arte din Iași, apoi, cu sprijinul lui G. T. Kirileanu și al lui D. Lalu, studiază la Roma. Încă din timpul studenției este distins cu

Premiul pentru Desen al Academiei Române (1915). Participă la Primul Război Mondial, în luptele de la Oituz și Cireșoaia (1917). Întors din Italia, își cumpără o casă în Piatra-Neamț (azi, pe Strada „Ion Creangă”). În 1926, călătorește în

Rememorări nemțene

Franța, Slovenia și Ungaria. Prin creația sa, marcată de influența lui Nicolae Grigorescu, apoi prin aura sa romantică și cantonarea în impresionism, rămâne unul dintre pictorii importanți stabiliți la Piatra-Neamț.

■ 28/1936 – n. **Mircea-Eduard Bălan**, la București, profesor, istoric literat, eseist. Absolvent al Școlii Nr. 1 „Anton Pann”, al Liceului „Cuza-Vodă” din Huși, al Facultății de Teologie din București și al Facultății de Filologie din Iași. Profesor și director la Școala Generală din Comuna Tașca,

Neamț, transferat la Liceul Pedagogic „Gheorghe Asachi” (1976-1981) și la Liceul Teoretic „Calistrat Hogaș” (1981 – până la pensionare), ambele din Piatra-Neamț. A debutat editorial cu volumul „Cosc-tache Negruzzi – *Alexandru Lăpușneanu*” (1996), urmat de două eseuri:

„Etapă în receptarea operei lui Ion Creangă”, „Metaforă, simbol, mit în poezia eminesciană” ș. a. Autor de studii didactice apărute în publicații centrale și locale. Colaborator al revistei „Apostolul”. (N. R. – Prelucrare după *Personalități ale culturii din județul Neamț*, un calendar alcătuit de Constantin Tomșa, Editura Crigarux&Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț, 2014).

Poezia lui Doinaș este o poezie de factură neoclasică, iar autorul ei este un reflexiv, manifestând tendința de a conceptualiza sentimentele și de a imprima universului în-treg ordine și echilibru. În creația lui, lumea este un spectacol, iar poetul este o conștiință contemplativă și senină. Preocupat de marile teme ale artei, Ștefan-Augustin Doinaș este receptat ca un poet echilibrat, care își purifică emoțiile printr-o disciplină remarcabilă a versului, îndelung elaborată.

Volumul *Ovidiu la Tomis* al poetului cuprinde opere scrise în perioada 1951–1957. Așezat în fruntea poeziilor din acest volum, poemul *Ulissee* sugerează aceeași constantă – tema iubirii, la care poetul revine ori de câte ori are ocazia. De data aceasta, tonul este grav, iar lirismul pare că se estompează sub greutatea simbolurilor antice. Aproape toate celelalte poezii au formă de sonet și nu se distanțează semnificativ de temele preferate. În *Ovidiu la Tomis*, însă, admirația capătă rezistență de granit:

„Zadarnic spumegi, veninoasă mare, / din valurile-ți negre și amare! / Eu stau nebiruit în fața ta. / Și mii de ani, în zarea arămie, / poezi însingurați asemeni mie / sfidându-te cu lira vor cânta.”

În *Voluptatea limitelor*, epicul interferează cu liricul, iar tonul baladnic revine în forță. Apreciem că motivul lunii explică și, în același timp, mistifică lumea în care trăim (precum la Bлага), adâncindu-i misterele și transformându-le în taine și mai mari:

„Întotdeauna am simțit că luna / e una din acele vietăți / cu suflet

dublu, ce hălăduiesc / deopotrivă-n apă și în aer. // (...) // Și a ieșit apoi / pe fărâmi, cu un strigăt de văpaie / atât de stins, atât de enigmatic, / că cealaltă jumătate a ei – imaginea din apă – purtătoare / a sufletului calm, nepricepându-l, / continuă să roadă umbra dulce / a sălcilor plânse, din adânc...” (Luna)

Cu *Născut în Utopia*, lirismul pare că revine în matcă, deși unele simboluri cu ecouri epice încă își

mai găsesc locul aici. Volumul cuprinde poezii scrise între 1969 și 1975. Iubirea se naște între astre și mare, din lut și apă, iar pe deasupra adie o boare de vânt. Iubirea devine împlinire de o clipă:

„Pasul acela, înaripatul, / care nu era pas, neiertătorul, neîntrupatul / fără popas, / cel ce-n potir de sunet și rouă / înflorind adormea, / astru născând în dragoste nouă / inima mea, – / pasul acela, palidul, unde-i? / O, fragil, străveziu, / zilnic mi-l fură-n cearcănul unde / marea, târziu...” (Pasul acela)

Tărâmul de împlinire întru poezie este acest tărâm al Utopiei. *Născut în Utopia*, poem ce încheie ciclul omonim, pare a fi străbătut de rezonanțe autobiografice:

„Fu întrebat de unde e, răspuns: / „Născut, crescut, trăind în Utopia”.

Din *Anotimpul discret* reținem cele șapte *Sonete către Euridice*. Aici, astrele devin proiecții ale unei

iubiri împlinite prin artă; universul mare generează sentimente curate, într-un gest demiurgic care amestecă izvorul cu dorul sau astrul cu lutul și din care se naște „o scară pe care noi, mereu, o coborâm.” (*Sonetul I*)

Concepția lui Doinaș despre poezie și despre misiunea poetului o descoperim în câteva poeme din *Conjuratio poetica: Arta poetica, Poezia ca dobândă a morții, Cuvintele, Poetul ca negustor de zăpadă, Poezia ca ispită a limbii, Cel ce*

vorbeste-n locul meu, Omagiu, Oracol mut, Conjuratio poetica. Ilustrăm afirmația cu ultima poezie din înșiruirea de mai sus:

„Una și singură, / pulsar / între Alfa și Omega, / lauda locuiește în cerul gurii. // Acolo – / fâl-fâind în locul păsării, / cuvântul pasăre se ouă în aer. / Acolo – / suferind în locul inimii, / cuvântul inimă nu obosește. / Acolo – / durând în locul iubirii, / cuvântul iubire se împarte la castori. / Din exil, / Ioan-fără-Limbă – / prințul cu sabia-n teacă – / ne-a trimis veste. // Să așezăm zale ori călți / între noi / și tăișul lucrurilor // Să întemeiem / în alb / Împărăția Cuvintelor.”

Mai târziu, avea să-și aducă aminte de perioada începutului, pe care o pune într-o relație nouă, re-precizând confrăților întru poezie lipsa de interes față de formă: „Știi, după perioada proletcultistă, când oficialitățile administrative decre-

tau cine e poet și cine nu, a urmat o alta, când unii poeți se decretează ei înșiși drept genii, deschizători de drumuri, inovatori de profesie etc., sau o fac prin cei mai apropiați prieteni ai lor. Situația aceasta – în care scriitorul vrea să vorbească înaintea operei sale – m-a determinat să intervin.”

Nu putem încheia periplusul nostru printr-un univers al stării poetice fără să identificăm, prin re-scriere, *Starea cuvintelor*, așa cum însuși Ștefan-Augustin Doinaș a văzut-o:

„Iar și iară / începe starea fiduciară. // Toate zac bolnave / pe arie: / și cele dure, / și cele suave, / – și nu mai pot să îndure. / Ca și când după *Nominarie* / – ultima lună din anul cu nimb – / ar mai fi încă una: – de schimb. / Le-am spus: / – Dar voi sunteți doar cuvinte: / inițiale, / feude scutite de orice apus, / o bolboroseală fierbinte / în cerul gurii senioriale... / – Doamne, mi-au răspuns. E zadarnic: / existentul, ca un paharnic / prea harnic, / pe toate / vai! Ne-a umplut / până peste poate / de înțelepciune și lut. Iar și iară / începe starea fiduciară. / Ce profet diletant / ne-a luat din brațele vântului? / Un rege itinerant / sfârșește cu noi cucerirea pământului... / – Nu-i nimic: nu vă temeți de însușire. / Am să-l aștept la ieșire...”

Aici se încheie acest scurt – dar sincer – demers de omagiere a poetului Ștefan-Augustin Doinaș, demers conceptualizat și materializat în anul 2022, când se împlinește un secol de la nașterea poetului. De asemenea, în data de 25 mai a acestui an se comemorează 20 de ani de la începutul călătoriei sale printre astre.

Prof. dr. Gheorghe BRÂNZEI

Olimpiade și concursuri. Exemple de bună practică (II)

La începuturi, acum vreo 15 ani, Olimpiada *Lectura ca abilitate de viață* a fost un concurs național care se adresa, în primul rând, elevilor de gimnaziu. Ulterior, acest concurs de lectură a crescut și a devenit o veritabilă olimpiadă, care se adresează elevilor de liceu și care include etapele devenite tradiționale ale fiecărei competiții de acest fel: etapa locală, etapa județeană, etapa națională și cea finală – etapa internațională.

Olimpiada valorifică experiența de lectură a elevului din preuniversitarul românesc și are ca elemente de bază principiile programei pentru cursul opțional *Lectura și abilitățile de viață* și ale Cadrului european de referință LiFT-2, privind studiul literaturii în învățământul secundar. Precizăm și faptul că Olimpiada *Lectura ca abilitate de viață* își are „rădăcinile” bine înfipte în politicile educaționale de introducere a dimensiunii europene în învățământul românesc (Proiectul *Comenius LiFT-2*).

Ca orice competiție care se respectă, olimpiada se adresează acelor elevi din învățământul liceal, public și particular din România, Republica Moldova și din sistemul Școlilor Eu-

ropene, capabili să folosească lectura și competențele digitale și *media* în vederea dezvoltării personale. Regulamentul olimpiadei nu presupune niște conținuturi standardizate și nici obligativitatea parcurgerii cursului opțional de lectură.

Obiectivul fundamental este axat pe încurajarea abordării, de către elevi, a lecturii ca abilitate de viață. Pornind de aici, concurenților li se evaluează competențele de lectură a textelor ficționale, nonficționale și modale, capacitatea de a reflecta asupra acestora, precum și capacitatea de a formula opinii, argumente și aprecieri proprii cu privire la textele citite.

Organizată pe două niveluri de învățare (*nivelul 1* – clasele a IX-a și a X-a; *nivelul 2* – clasele a XI-a și a XII-a), prin parteneriat între Ministerul Educației, Universitatea din București, universități din afara țării, organizații non-guvernamentale și instituții de cultură, Olimpiada de Lectură este o competiție care atrage, an de an, un număr tot mai mare de elevi de liceu.

Enumerăm câteva activități prin care elevii pot fi pregătiți pentru această competiție, activități aflate la îndemâna profesorului de limba

și literatura română din orice liceu: ore de literatură la bibliotecă, cercuri de lectură, editarea de materiale pe teme literare, prezentări diverse, pagini literare, cercuri de creație literară, concursuri etc.

Două sunt probele olimpiadei: proba scrisă (la toate etapele olimpiadei) și proba orală (numai la etapele națională și internațională). Proba scrisă vizează capacitatea de înțelegere și interpretare a unui text ficțional, a unui text nonficțional și a unui text multimodal, în timp ce proba orală presupune lectura prealabilă a unui text aferent fiecărui nivel; astfel, experiența de lectură a participanților va fi valorificată în cadrul unor dezbateri.

La etapa națională a olimpiadei va fi stabilită componența lotului care va reprezenta România la Olimpiada Internațională de Lectură (elevii care obțin premii și mențiuni).

Iată, așadar, suficiente rațiuni pentru care această competiție școlară – Olimpiada *Lectura ca abilitate de viață* – să devină o permanență în activitatea profesorului de limba și literatura română de liceu.

Prof. dr. Gheorghe BRÂNZEI

Leadership și comunicare în educație

(urmare din pag. 1)

Competențele de comunicare și management al relațiilor interpersonale în cadrul organizației sindicale pe care o conducem.

În capitala tuturor românilor, București, mai fusesem doar în trecere. Între două gări, văzusem orașul în fugă, fiind în drum spre altă destinație. Îmi doream totuși, de fapt mi-am dorit mereu, să am răgaz să calc pe pietrele Centrului Vechi, să văd ce-a mai rămas din gloria „Micului Paris”, să simt acea jovialitate a bucureștenilor, eventual sarcasmul, despre care îmi tot spuneau cei ce au fost pe acolo.

Ocazia a venit pe neașteptate, când am fost invitați mai mulți lideri sindicali din educație din Basarabia la cursul de formare „Leadership și comunicare în educație”. Să spun că eram fericită e puțin: gândul că voi trece din nou Prutul, după ani triști stați sub lacăt, mă copleșea.

Desigur, abilitățile și competențele pe care le-am dobândit în cadrul formării, sunt de nepre-

tuit. Am avut parte de formatori extraordinari: Ada, Mihai și Adrian, care ne-au provocat să reactualizăm unele cunoștințe despre comuni-

Simion Hancescu, Ana Cimpoieșu, Ghenadie Donos

care, să conștientizăm rolul unui lider, nu neapărat sindical, să ne privim din exterior analizându-ne capacitățile de a lucra în echipă și a obține un rezultat oportun al activității în diferite circumstanțe. Interactivitatea cursurilor ne-a

făcut să nu observăm trecerea timpului, a mai alinat din dorul de comunicare pe viu. Plimbarea prin București ne-a adus satisfacții sufletești: bucuria de a fi în București! Am reușit să vedem Arcul de Triumf, Bulevardul Kiseleff, să trecem pe lângă Muzeul de Științe Naturale „Grigore Antipa” (mi-aș fi dorit să și intru), am coborât în Piața Victoriei, am vizitat Patriarhia, ne-am rugat de sănătatea celor dragi și i-am pomenit pe cei trecuți în veșnicie la Catedrala Mântuirii Neamului, am trecut pe la Hanul lui Manuc (e tot acel Manuc Bei, care a locuit și la Hâncești). Nu am reținut toate denumirile locurilor pe unde am fost: prea multă informație pentru prima vizită, dar am rămas cu gândul că mi-aș dori numaidecât să revin...

Cu toată considerațiunea, recunoștința și dragostea, mulțumim pentru acel suflu de aer românesc pe care îl simt și acum în piept, făcând o plecăciune tuturor celor ce au făcut posibilă prezența noastră la București, în special Alexandrei Cornea, Director al Departamentului Relații Internaționale și Programe Europene, coordonator de proiect și lui Simion Hancescu, președintele Federației Sindicatelor Libere din Invățământ.

Chiar din primele clipe ale sosirii noastre la București am fost cald primiți și ghidați de către coordonatoarea de proiect, dna Alexandra Cornea, căreia îi mulțumim foarte mult pentru organizarea strategică a seminarului.

În cadrul acestuia am fost provocați la instruire prin diverse activități interactive, care ne vor ajuta să consolidăm puterea sindicală, ne vor oferi o voce care va fi mai bine auzită în organizațiile pe care le conducem. Acest seminar ne-a ajutat să ne concentrăm și să analizăm, să evaluăm activitatea noastră mai bine și să recunoaștem că mai avem rezerve/probleme pe care sindicatul ar trebui să le abordeze într-o strategie de atragere a liderilor și a membrilor de sindicat la activitățile de organizare sindicală, activități ce țin de respectarea garanțiilor și apărarea drepturilor membrilor noștri de sindicat.

Mulțumim mult formatorilor noștri, doam-

nelor Oana Nastase, Alexandra Cornea și domnilor Adrian Caruceru, Mihai Deaconu și pentru prestația excelentă, pentru asistența pe care ne-au oferit-o în cadrul seminarului. Diseminarea bunelor practici reprezentanților echipei

O formare binevenită

noastre, de către formatorii seminarului, prin activitățile și strategiile oferite ne-au demonstrat încă o dată că organizația sindicală beneficiază de o prioritate esențială numai atunci când liderii sindicali și membrii de sindicat fac ca sindicatul să fie eficient și puternic, acolo unde există o legătură esențială dintre organizația sindicală și negocierea unei înțelegeri cât mai bune cu membrii săi, în felul acesta ne asigurăm un succes comun prin

garantarea obținerii unor acorduri optime. Activitatea sindicală se centrează pe un proces de continuă învățare.

Am început deja, chiar de la primul seminar pe care l-am desfășurat imediat după revenirea din România să implementez un joc-activitate „Pietrele”, care a avut o mare priză la tinerele cadre didactice, liderii de sindicat, cât și managerii școlari care au participat la seminar. Cu toate că a fost dificil în a duce la bun sfârșit realizarea sarcinii jocului, fiecare a plecat acasă cu o lecție învățată, că succesul vine acolo unde se pune accent pe cooperare, pe încredere reciprocă, pe faptul de a fi eficient în cadrul grupului, organizației, instituției și a înțelege că fiecare salariat, fiecare membru de sindicat este valoros prin felul lui de a fi și poate veni cu unele rezolvări în diverse situații.

Galina GRAUR,
lider sindical, raionul Glodeni

Președintele ETUCE, vizită de lucru în Republica Moldova

• **Delegația Comitetului Sindical European pentru Educație, condusă de Larry Flanagan, președintele ETUCE, a efectuat în perioada 17-19 mai 2022, o vizită de lucru în R. Moldova**

Din delegația ETUCE au făcut parte: Larry Flanagan, președinte ETUCE (Scoția), Claudio Franchi, FLCGIL (Italia); Vicky Blake, UCU (Regatul Unit al Mării Britanii); Valerya Desplaihne-Cernyak, ETUCE (Belgia); Ekaterina Efimenko, ETUCE (Belgia); Alexandra Cornea, FSLI (România).

Scopul principal al vizitei delegației ETUCE a fost de a se documenta direct despre

situația social-economică din Republica Moldova, despre modul în care organizațiile sindicale și autoritățile gestionează criza refugiaților ucraineni pe teritoriul Republicii Moldova, despre maniera în care ETUCE ar putea să se implice în soluționarea acestor probleme.

Pe parcursul vizitei, delegația ETUCE, însoțită de președintele FSEȘ, Ghenadie Donos și Nadejda Lavric, vicepreședinte FSEȘ, a avut întrevederi cu Președintele Parlamentului Republicii Moldova, cu conducerea Ministerului Educației și Cercetării, a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, a Confederației Naționale a Sindicatelor. Totodată au vizitat și un șir de instituții implicate direct în procesul de găzduire a refugiaților de război.

Discuțiile în cadrul acestor întruniri s-au

axat în cea mai mare parte pe situația refugiaților ucraineni și problemele cu care aceștia se confruntă, pe suportul acordat de organizațiile

Angelina BEGU
(continuare în pag. 13)

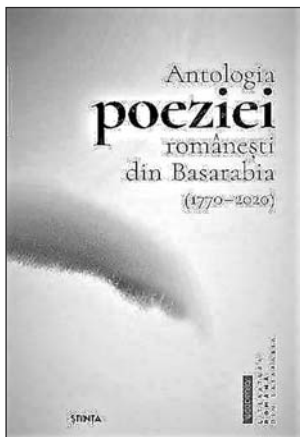
O idee bravă a avut Nicolae Leahu când s-a gândit că, după o serie de antologii parțiale ale poeziei basarabene, s-ar conveni una „totalizantă”, în care principiul istoric să fie corelat/întregit cu acela al geografiei literare și cu „fertila /lui/ expansiune”. Geografia literară îi permite să anexeze câteva nume, pe criteriul locului unde s-a scris opera, chiar dacă autorul era doar în trecere pe acolo. E un expansionism justificat – de nu chiar necesar. Ideea s-a tradus într-o antologie cu adevărat reprezentativă – *Antologia poeziei românești din Basarabia (1770-2020)*, Știința, Chișinău, 2021, în selecția lui Leahu și cu studiul lui introductiv.

Studiul lui Leahu merită cel puțin tot atâta atenție pe cât merită antologia ca atare, pentru că el e o schiță de istorie a poeziei basarabene, compartimentată în serii creative congruente, ilustrate prin protagoniștii lor. Patru obiective, zice Leahu în Nota asupra ediției, au orientat antologia: „ilustrarea /.../ impulsurilor creative” basarabene, „reliefarea acelor stări de spirit care angajau profund ființa românului basarabean”, „asigurarea unei varietăți tematice” și „surprinderea /.../ tensiunilor spiritului” creator în diagrama paradigmelor istorice și estetice. Sunt, trebuie spus, obiective rigurose ținute.

Precum cronicarul pe vremuri, și Leahu pornește de la premisa și de la conștiința unei „țări neașezate”, unde „în afară de pământul gras, puținele-i ape și norii mișcători deasupra-i, nimic din tot ceea ce ar putea reține altundeva atenția călătorului străin nu pare a avea aici pecetea definitivului”. E și normal că fundalul istoric propriu-zis va fi invocat permanent în derularea paradigmelor literare, începând cu 1812, de când Basarabia a avut o altă soartă decât principatele românești. Secolul rusesc al Basarabiei n-are mai nimic literar, în afară de cărțile populare și de cele de cult (ar fi poate de investigat în ce măsură basarabenii, de-a lungul unui secol nesfârșit, n-au renunțat la ideea identitară și n-au acceptat o integrare în cultură rusă, cum s-a întâmplat și cu alte popoare integrate în imperiu; poate studiul există și nu știu eu). Oricum, Leahu cercetează și puținele semne rămase, punând în evidență măcar lexicul surprins „în clipa genezei”. Și are toată dreptatea s-o facă, mai ales ținând cont de faptul că

timpul estetizează aceste straturi inaugurale ale limbii și le accentuează – fie și doar pentru rafinați – coeficientul exotic al candorii creative. Seria poezilor culti e deschisă de Ioan Cantacuzino, la care Leahu apreciază „efortul /.../ de a-și apropria sensibilitatea poetică occidentală”, dovedind astfel că „poezia românească /.../ este interesată, încă din secolul fanariot, de sursele lirice occidentale”.

Istoria poeziei basarabene

Nu e chiar de mirare căci, deși epoca fanariotă are imagine integral proastă, ea e marta unor inițiative legislative și culturale de occidentalizare. Lui Cantacuzino și lui Conachi Leahu le dăruie câteva analize de text incitante, ei fiind reperatele acestei epoci.

Urmează apoi Constantin Stamati, „omul-orchestra al literaturii române din Basarabia”, „un reper includabil în orice încercare de a stabili cum se comportă limbajul poetic într-un teritoriu dominat de o limbă străină”. Asachi e prins și el în această rețea, precum și ardeleanul Vasile Fabian-Bob, poate primul nostru fantezist, după analiza lui Leahu. Desigur că o vreme, care se întinde până la 1918, tot ce mișcă prin Basarabia e relevant și, din cauza rarefierii culturale a epocii, nimic nu e de lăsat pe dinafară. Așa cum sună concluzia acestei epoci, „anexarea Basarabiei la Rusia, în 1812, amână /.../ – pentru încă un secol – ieșirea ținuturilor răsăritene ale vechii Moldove din starea de medieva-

litate” și înapoiere culturală, întreg secolul fiind „o nesfârșită agonie” – inclusiv culturală.

Renașterea începe cu *Limba noastră* a lui Alexe Mateevici, iar primii ani de după unire reprezintă „o ucenicie sânguincioasă la școala poeziei posteminesciene”, dar nu fără un principiu de emancipare care va duce spre finele interbelicului la personalități precum Magda Isanos. Poezia postbelică, din perioada comunistă, când Moldova era parte din URSS, este, zice Leahu, „terenul unei teribile confruntări dintre proletcultism și anti-proletcultism”. Din acest peisaj se desprinde Grigore Vieru, cu „ritualul /său/ celebrare a valorilor esențiale – Mama, Graiul, Casa Părintească, Satul” etc., de unde va porni și așa-zisa generație a „ochiului al treilea”, cu Nicolae Dabija și Leonida Lari ca primi protagoniști. Peisajul poetic basarabean se diversifică după anii '60 și ritmul metamorfozelor sale e tot mai apropiat de ritmul metamorfozelor lirice din România (oarecum dependent de acestea), până când se va ajunge, după o operație de sincronizare (dusă de optzeciști), la o nivelare și omogenizare. Pașii făcuți de poezia basarabeană (dacă mai poate funcționa un factor de distincție) sunt urmăriți mai detaliat, cu premiera analitică a protagoniștilor fiecărui moment (marcat oarecum generaționist): Emilian Galaicu-Păun, Eugen Cioclea, Irina Nechit, până la Dumitru Crudu și la douămiiști, iar de aici la post-douămiiști care joacă după cum le cântă Komartin-Vancu.

E un curs scurt de istorie a poeziei basarabene care reflectă, în esență, desfășurarea ei panoramică din antologia ca atare. O antologie și generoasă și severă deodată, care nu trece peste nimic semnificativ din mersul poeziei peste Prut, dar nici nu permite ocuparea necuvenită a unor locuri.

Am făcut doar o prezentare descriptivă a schiței lui Leahu pentru că n-aș avea ce obiecții să-i ridic (nici n-aș avea cum și nici de ce). Poate că, având în vedere autoritatea lui exegetică, n-ar fi fost rău să le atragă atenția ultimelor serii că devin cam repetitive și că mitologia bunelului devine prea generală în cadrul unor schițe biografiste nostalgice.

AI. CISTELECAN

La aniversare: Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți

A fost fondat la 16 mai 1957, inițial ca trupă de limbă română pe lângă Teatrul Rus care activa în Bălți din anul 1946.

Teatrului Dramatic Moldovenesc-Rus din Bălți i se acordă numele lui Vasile Alecsandri (1966). Pe parcursul activității Teatrul din Bălți a fost reorganizat de mai multe ori. Teatrul Dramatic Moldovenesc-Rus este reorganizat în două teatre: Teatrul Moldovenesc Muzical-Dramatic și Teatrul Rus din Bălți (desființat în 1975). În 1990, i se conferă statut de „Național” și devine primul Teatrul Dramatic Național din republică. Începând cu anul 1991, trupa își desfășoară activitatea în noul sediu.

Primii actori ai trupei de limbă română au fost: Veronica Savca, Ala Cazacu, Gheorghe Cincilei, Victor Ciutac, Maria Coban, Vasile Bodorin, Vasile Buzatu, Alexandru Morarenco, Iulian Codău, Fiodor Osoianu. Ulterior, în colectiv au venit: Efim Lazarev, Petru Rainov, Eli-

saveta Guzun, Mihai Volontir, Vasile Neagu, Dumitru Blajinu, Ion Muzică, Gheorghe Cibotaru (Șvitchi), Iacob Burghiu, Lidia Voleanschi, Grigore Grigoriu, Dina Cocea.

Spectacolul de debut al trupei a fost „Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă” de Vasile Alecsandri (1957), prima montare din dramaturgia lui Vasile Alecsandri, prezentat în toate raioanele Moldovei. Piese montate în dramaturgia națională și universală, clasică și modernă. Printre acestea se remarcă: „Oltea” de Andrei Strâmbeanu; „Ultimul urmaș al lui Ștefan-Vodă” de Gheorghe Calamanciuc; „Hoțul cinstit” de Victor Butulescu; „Flori în doi” de Ion Puiu; „Ochiul magic”; „Brățara de aur” de V. Bădița; „Balta-

gul” de Mihail Sadoveanu; „Vine apa” de Dumitru Matcovschi; „Visul unei nopți de mai”

după Bogdan Petriceicu Hasdeu, în regia lui Mihai Volontir; „Agachi Butterfly”, după piesa de Vasile Alecsandri „Agachi Flutur”, regizor Sandu Cozub; „Tatăl meu e pasăre”, adaptare după David Almond, regie Natalia Lupănescu;

Tratatul de pace de la București, 1812

După războaiele purtate de Rusia Țaristă împotriva Imperiului Otoman, pe parcursul secolului al XVIII-lea, care s-au desfășurat pe teritoriul țărilor române și care au dus mari pierderi umane și pagube materiale celor două Principate, frontiera dintre cele două mari puteri a fost strămutată prin Tratatul de la Iași din 1791/1792 de-a lungul Nistrului. Întrucât scopul final al politicii externe a Imperiului Rus era acapararea și supunerea întregii Peninsule Balcanice, în 1806 a fost declanșat un alt război ruso-turc, care a durat până în 1812, desfășurându-se de asemenea pe teritoriul țărilor române.

Operațiile militare au durat mai mulți ani, dar evenimentele din Europa legate de războaiele lui Napoleon I Bonaparte au limitat posibilitățile Rusiei de a-și duce planul de dominație în Balcani până la capăt. Petersburgul a fost pus în fața faptului de a încheia cât mai grabnic pacea cu turcii, cu atât mai mult că și Imperiul Otoman ajunsese la limitele capacității de a continua războiul. Deși părțile beligerante au încercat în repetate rânduri să încheie pace, până la urmă pasul hotărâtor s-a făcut abia în mai 1812, când în apropiere de hotarele Imperiului Rus se concentrau importante forțe franceze în frunte cu Napoleon I. Dacă la început pretențiile diplomației rusești erau mari, propunând strămutarea graniței între cele două imperii pe Dunăre, incluzând toată Moldova și Țara Românească, apoi, treptat s-a ajuns la un compromis, care a căpătat reflectare în punctele tratatului de pace încheiat între cele două părți beligerante la București la 16 mai 1812 (stilul nou – 28 mai 1812).

Conform condițiilor Păcii de la București, Principatul Moldovei a fost împărțit în două, hotarul nou fiind

"A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești." - Mihai Eminescu

instalat pe râul Prut de la nord până la confluența cu Dunărea. În urma acestui act nedrept, o țară și un popor, împotriva voinței lor, au fost divizate între cele două imperii. Ținuturile dintre Prut și Nistru ale Moldovei s-au pomenit peste noapte sub o altă stăpânire străină, care va dura până în 1918. Acest eveniment tragic a avut, pentru românii de la est de Carpați și pentru cei de la est de Prut în special, urmări dintre cele mai nefaste. Teritoriul anexat la Imperiul Țarist a fost transformat în regiune, apoi și gubernie rusească. Totodată, bisericile și mănăstirile dintre Prut și Nistru au fost scoase de sub ascultarea Mitropoliei Moldovei și Sucevei, fiind trecute în subordonarea Bisericii Ortodoxe Ruse, care a instituit la Chișinău o nouă mitropolie. Numeroase domenii din Basarabia au fost împărțite de către împărații ruși coloniștilor străini (găgăuzi, bulgari, germani), înalților demnitari – susținători ai regimului de ocupație țaristă.

Timp de 106 ani, *Basarabia*, cum a fost denumit teritoriul dintre Prut și Nistru după 1812, a fost administrat de funcționari țariști, care au promovat în provincie o politică imperială de rusificare și de aducere masivă a coloniștilor străini, urmărind în ultimă instanță diluarea, apoi și diminuarea ponderii elementului autohton românesc. Stăpânirii coloniale țariste i se va pune capăt la 9 aprilie 1918, când Sfatul Țării va vota Unirea Basarabiei cu România. (N.R. – Prelucrare după *Calendar Național 2022*, editat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Chișinău, 2021)

Andrei EȘANU

Valori naționale în context european

De Ziua Europei, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSC) a fost gazda unui eveniment literar-artistice, în cadrul căruia Olimpiada la Limba și literatura română și-au dat mâna cu laureații concursului universitar „Fii Ambasador UPSC!”.

La evenimentul de premieră, desfășurat sub genericul „Valori naționale în context european”, au participat peste 200 de elevi și profesori din instituțiile de învățământ general din Republica Moldova și România, învingători ai Olimpiadei Universitare la Limba și literatura română, ediția anului 2022. Este pentru prima oară când Olimpiada a fost organizată în format național, integrând în concurs și elevi performanți din Cluj-Napoca, București, Slatina, Suceava, Târgu Neamț, Vaslui, Iași.

Cinci trofee cu marca Premiul Mare și cinci carnete de student, înmânate autorilor celor mai bune lucrări din concurs, au pus în valoare performanțele olimpicilor și au bucurat inima celor prezenți la eveniment. Șapte premii I, zece premii II, 15 premii III și 69 de mențiuni au adevărit standardul de calitate într-o concurență firească și echitabilă de evaluare a competențelor lingvistice și literare.

Avându-i drept invitați speciali pe promotorii valorilor naționale, compozitorul-academician Eugen DOGA și poetul-academician Ion HADÂRCĂ, absolvent al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, evenimentul va rămâne în amintirea fiecărui participant ca o manifestare de celebrare a performanțelor lingvistice și literar-artistice.

Red.

La aniversare: Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți

„Bonjour Papa” de Jean Poiret, regie Vitalie Druce; „Prințesa Purcică” de Dumitru Crudu, regia Ion Ambrosi; „Concertul condamnaților” de Dmitri Mincenok, regia Dumitru Griciuc etc. În diferite perioade de timp la Teatrul din Bălți au colaborat regizorii: Sandri Ion Șcurea, Vitalie Rusu, Ion Bordeianu, Veniamin Apostol, Leonid Cibotaru, Ion Popescu, Gheorghe Urschi. Regizorul principal al Teatrului „A. S. Pușkin” din Chișinău, Valeriu Cupcea, a montat cu trupa bălțeană spectacolul „D-ale carnavalului” de I. L. Caragiale; Nadejda Aronețcaia „Sfânt și păcătos”; Ion Bordeianu „Pragul”.

Spectacolele pentru copii ocupă un loc important în repertoriul teatrului: „Izbândă și iubire”, „Un suflet pentru o păpușă”, „Capra cu 3 iezi”, „Scufița roșie”, „Tândală se însoară”, „Creangă, umblă creangă”, „Greierașul și furnica” etc.

Din anul 1994, pe lângă teatru funcționează și o trupă de păpușari, „Găgălici”, discipolii regizorilor-pedagogi Titus Jucov și Victor Ștefaniuc, care prezintă spectacole pentru copii.

Obiectivul artistic de bază al teatrului îl reprezintă valorificarea dramaturgiei naționale prin montarea pieselor autorilor autohtoni. În repertoriul teatrului se regăsesc piese semnate de autori consacrați ca: Ion Druță, Dumitru Matcovschi, Petru Cărare. Totodată sunt valo-

rificate operele dramaturgilor contemporani Constantin Cheianu, Val Butnaru, Mircea V. Ciobanu. Teatrul Național „Vasile Alecsandri” a lansat mari actori ai scenei teatrale: Victor Ciutac, Grigore Grigoriu, Mihai Volontir, Iulian Codău, care constituie mândria teatrului național.

Din 1957 și până în prezent, pe scena bălțeană au văzut lumina rampei peste 320 de spectacole. În prezent, director al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți este actrița Onorina Burlac-Tănase. (N. R. – Prelucrare după *Calendar Național 2022*, editat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Chișinău, 2021)

Natalia-Maria ȘVEȚ

• **Interviu cu Daniel Beșleagă, actor la Teatrul Tineretului**

Imaginează-ți că îi iei interviu lui Daniel Beșleagă. Care ar fi prima întrebare?

– L-aș întreba așa, direct și puțin brutal: „Cât o să mai complici lucrurile?”. Și răspunsul ar fi: „Încerc să nu le complic. Dar nu-mi reușește și cu cât încerc să le simplific, cu atât mai tare le înnod, le fac mai dificile”. Poate că exagerez puțin, nu crez blocaje definitive, dar am acest talent de a complica lucrurile peste necesarul lor.

– De ce actoria? Ai fost la informatică în liceu, apoi ai ales facultatea de teatru. Ce te-a ademenit?

– M-a fascinat cinematografia de mic. Prin cinematografie am ajuns la teatru. Filmele pe care le vedeam în copilărie aveau o influență foarte puternică asupra mea. După ce am pășit pentru prima dată în teatru și au urmat vizite mai dese, a început să mi se pară că această lume a artei cinematografice, mai întâi, și apoi teatrale, este un domeniu fascinant. Aveam senzația că e magic totul: și ce se întâmplă în jurul meu, și ce se întâmplă cu mine. Locul era magic și avea asupra mea un efect magic. Simțeam că vreau să fac și eu parte din magia asta și mi s-a părut că mi-aș putea crea niște date care să mă facă apt să exist în acest univers.

– În ce spectacol ai debutat? Cum a fost debutul la TT?

– Ca actor profesionist am debutat pe scena TT cu rolul Valerio din „Leonce și Lena” (Georg Buchner, r. Nicolae Scarlat, 17.02.1995). Dar eu debutasem deja aici: înainte de a termina facultatea am venit la Piatra-Neamț, toți studenții din grupa mea, într-un stagiu de vreo două-trei săptămâni, cu spectacolul „Vesela farsă a cocoșătorilor” (de Grigore Gonța, după Anton Pann, 03.12.1992). Era produs de universitate, dar am repetat o perioadă aici, iar TT a asigurat costumele;

Ducele Frederic și Ducele surghiunit – Cum vă place

apoi spectacolul a făcut parte din afișul teatrului. Faptul că în studenție teatrul ne-a primit, nu a fost puțin lucru pentru noi. Deci, cumva, debutul e împărțit pe două perioade și spectacole. Și mai jucasem în București, la TNB, alte două producții studențești: „Agamemnon” și „Peleş Împărat” (spectacolul nostru de licență). Cumva, și acela a fost un fel de debut.

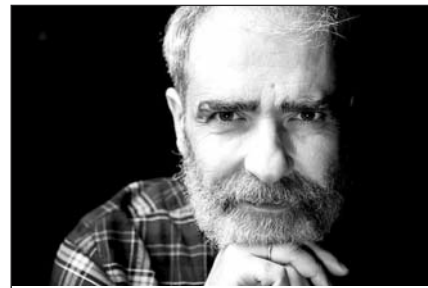
– Cum a fost prima oară când

tești terenul, ca el să acționeze atunci când e momentul să o facă. Sentimentele, emoțiile, gândurile nu poți să le fabrici când bați din palme. Ele sunt autentice doar dacă ies de la sine, dacă vin în urma unui proces firesc, interior. Nu cred că un artist ar putea să dea un răspuns exact despre ceea ce se petrece cu adevărat în acest proces de creație. E o zonă asupra căreia mi-am îndreptat atenția în mod special, cu

Daniel Beșleagă: Să facem simplu ce s-a complicat mai înainte

ai jucat acasă?

– Am avut emoții mari pentru că știam că urmează să vină familia, rudele, prietenii. Era prima dată

Fotografie de Marius Șumlea

când mă vedeau într-un spectacol. Îmi aduc aminte cu mare bucurie de acest rol Valerio! Înainte cu jumătate de an să ajung eu, la TT veniseră colegii mei de an, care deja debutaseră. Când s-a montat „Leonce și Lena”, avându-i pe foștii mei colegi alături, a fost ca o continuare a studenției. Eram eu, Ionuț Cucoară, Afrodita Androne, Florin Mircea jr, Carmen Moruz, Radu Băițan, Lucian Pavel, Traian Grigoriu, Gina Gulai, Lelia Ciobotariu, Mihai Danu, Iurie Luncașu, Adrian Neacșu. În spectacolul ăsta eram și proaspăt absolvenți și artiști consacrați ai teatrului. Probabil că emoțiile ar fi fost mult mai mari dacă eram singur într-o distribuție în care actorii de bază ai teatrului formau majoritatea. Interesant a fost că i-am avut și pe cei cu experiență, cu maturitate artistică, de la care noi, cei tineri, încercam să furăm, cum se spune, să ne întregim experiența din școală, ca să evoluăm și să învățăm meserie.

– Ce te face să te simți confortabil pe scenă?

– Mă simt confortabil dacă vin cu lecția pregătită, cu lucrurile care mă privesc în mod direct puse la punct. Nu am cum să cer de la partener să îmi servească confortul. Trebuie să fim ambii sau cu toții atât de bine pregătiți încât să ne servim fără să facem din asta un scop în sine. Meseria mea ține mult de subconștient. Nu poți să-i dictezi subconștientului, dar poți să pregă-

pasiune. Și unele chestii poți să ți le explici, urmează un fir logic; altele – n-aș vrea să spun că nu țin de o logică (pentru că trebuie să existe o logică, nu e de dorit să existe nimic illogic în tot actul acesta creator), dar sunt de profunzime și poți ușor să te acoperi de ridicol vorbind despre ele. E o chestie intimă, ca și actul de credință, de fapt. Poți să vorbești despre el, dar e o zonă foarte delicată din natura umană.

– Cum te pregătești înainte de spectacol? Cum te detașezi?

– Important pentru mine e să fac o pregătire vocală, îmi încălzesc aparatul fonator. Obişnuiam să fac și o minimă încălzire fizică. Înainte de spectacol se adună gândurile și se aglomerează, apare un șuvoi căruia, dacă îi opui rezistență, dacă încerci să îl oprești, consumi energie bună. Dacă lași șuvoiul acesta să vină și să treacă pur și simplu, te poți relaxa și poți ajunge la o atitudine la care ai destul confort psihic să abordezi personajul, să intri în scenă. Eu încerc să mă relaxez pur și simplu. Dar nu o relaxare de tai-fas, de șuetă, ci o relaxare în slujba a ceea ce urmează să fac. O relaxare cumva în gardă, în care atenția e trează.

– Este vreun personaj în care nu te-ai simțit confortabil? Cum te împrietenești cu personajul?

– Cred că multe, dacă nu chiar toate personajele au fost și incomode, și accesibile. Pentru că există o fază a cunoașterii, a deslușirii, a descifrării, o etapă la care citești despre personaj și încerci să vezi cine e, de unde e, ce își dorește – multe lucruri de felul acesta. Recomandat e să afli cât mai multe despre el. Și nu e întotdeauna ușor.

Lucrurile sunt nuanțate, pentru că un personaj nu e un om, el nu există, îl construiești. Tu trebuie să devii personajul respectiv. Este o etapă și de lucru pe text, și de lucru în scenă, o etapă continuă, pentru cunoașterea personajului și asumarea lui – procese reciproce, de fapt. Acestea se continuă pe tot parcursul spectacolului, a re-prezentărilor lui, până când e casat. Cunoașterea personajului nu e un drum parcurs, finalizat, pentru că la fiecare reprezentație a spectacolului trebuie să îl faci să fie viu. Și atunci, această apropiere de el, această pătrundere a lui, această asumare a lui se petrece de fiecare dată.

– Poate deveni un personaj care îți place din scriitură, antipatic la scenă? Ți s-a întâmplat să ai impresia că joci în altceva decât la lectură?

– Da. Poate să ți-l facă un colaborator (regizor/ scenograf) antipatic. Rezultatul nu e întotdeauna cum ți-l imaginezi, și e firesc să fie așa – pentru că nu lucrezi singur, lucrezi cu mulți colaboratori și fiecare are aportul lui în spectacol. La un personaj dramatic lucrează autorul dramatic, regizorul, actorul, scenograful, coregraful. Și sigur că nu întotdeauna ceea ce îți imaginezi că va fi devenirea acestui personaj se și întâmplă în spectacol. Vocile celorlalți creatori pot avea o pondere mai mare în ceea ce privește traseul lui și atunci nu ai ce să faci, trebuie să te supui cumva acestor propuneri care vin din exterior și să le rezolvi. Nu ai libertatea să crezi singur personajul, să-l duci în zona pe care

Nagg – Sfârșitul jocului

ți-o dorești. Și sigur că în momentul în care influențele din exterior sunt mari, poți simți că personajul nu e ceea ce ți-ai dorit și îți poate deveni antipatic sau nesuferit, străin. Se creează un mic conflict pe care trebuie să îl rezolvi, să îl elimini. Ești pus în situația în care trebuie să te împaci cu personajul și să coabitezi cu el, să ți-l asumi. Asta înseamnă a prelua toate datele lui, toate gândurile lui. Nu mai poți accepta să existe între tine și gândurile personajului conflicte. Nici măcar mici! Trebuie să fie un consens între tine și el.

– Ți-e frică de ceva când ești pe scenă?

Președintele ETUCE, vizită de lucru în Republica Moldova

(urmare din pag. 9)

Internaționale în gestionarea acestei crize și implicarea societății civile în acest proces.

Ghenadie Donos, președinte al FSEȘ, a subliniat că în semn de solidaritate cu poporul ucrainean, Federația a contribuit la soluționarea problemelor refugiaților și continuă să ofere suport. La apelul conducerii FSEȘ, organizațiile membre au colectat donații de la membrii de sindicat din instituțiile educaționale din țară în sumă de peste 400 de mii lei pentru ajutorarea refugiaților. În același timp, sindicaliștii dintr-o serie de instituții afiliate la FSEȘ s-au implicat direct în procesul de cazare și susținere a refugiaților.

Activitatea de studiu a delegației ETUCE a inclus și vizitarea a trei dintre aceste instituții – centre de găzduire a refugiaților de război din Ucraina: căminul nr.1 al Universității Tehnice din Moldova, căminul nr. 9 al Universității de Stat din Moldova, Sanatoriul „Bucuria” din orașul Vadul lui Vodă.

Larry Flanagan, președintele Comitetului Sindical European pentru Educație, a apreciat eforturile partenerilor sociali din Republica Moldova în gestionarea crizei refugiaților ucraineni și a sindicatelor care și-au adus contribuția la susținerea refugiaților prin inițiative și acțiuni concrete. Președintele ETUCE a menționat că trebuie acordată în continuare asistență copiilor refugiați din Ucraina, pentru a asigura normalitatea și calitatea procesului educațional.

La fiecare dintre întrunirile la care au participat, reprezentanții Comitetului Sindical European pentru Educație au mulțumit pentru informațiile detaliate prezentate și au felicitat autoritățile din Republica Moldova și instituțiile care găzduiesc refugiați ucraineni, pentru buna gestionare a crizei, reiterând mesajul de solidaritate și suport pentru țara noastră în realizarea activităților de perspectivă.

Daniel Beșleagă: Să facem simplu ce s-a complicat mai înainte

Mi-e frică să nu fiu pregătit îndeajuns. În sensul în care ziceam mai devreme: subconștientul să nu răspundă și să apară momente în care, de exemplu, îmi zic: „Uite, nu am spus replica asta bine!”.

Mi-e frică atunci când apar momente de autocontrol, pentru că ele nu sunt ale personajului.

– *Ce se întâmplă cu personajele tale după fiecare reprezentație?*

– Mă afectează destul de tare, mă solicită, mă consumă. Au fost perioade când, înainte de premieră, n-am putut să adorm decât foarte târziu, pe la 4-5 dimineața. Sunt roluri care fac ca somnul să dispară până la premieră. Și după ce iese premiera, după fiecare reprezentație mai joc încă o dată spectacolul acasă, când pun capul pe pernă. Adică reiau lucrurile, le analizez, îmi zic unde a fost sau nu a fost bine și iarăși trece noaptea și vin zorile și eu sunt cu personajul în cap. Personajele rămân cu mine după reprezentație. Trei nopți încă mai joc spectacolul singur, în cap. Așa mi se întâmplă până nu de mult. Am încercat să nu mai pun atât de multă patimă. Și am descoperit că lăsând la o parte concentrarea asta uriașă și făcând lucrurile un pic mai relaxat, e mai potrivit, e mai bine și pentru viața personală, și pentru personaj, pentru că îl eliberez și se întoarce la mine cu bucurie când am de jucat.

– *Ți se face dor de spectacolele scoase din repertoriu? Ce ai scoate de la casare?*

– „Scapino” (r. Alexandru Măzgăreanu), „Cum vă place”, „Aproape” (r. Vlad Cristache), „Sfârșitul jocului” (r. Szabó K. István), „Îmbălzirea scorpiei” (r. Theodor Smeu Stermin), „Orfanul

Zhao”, „OO!”), „Mult zgomot pentru nimic” (r. Alexandru Dabija), „Antigona” (r. Mihai Măniuțiu).

– *Scena este un loc al întâlnirilor. Care au fost cele speciale pentru tine?*

– Sigur că Dabija, Măniuțiu, Vlad Mugur, Vlad Cristache, Cristi Ternu. Din istoria recentă – „Patern”, regia Daniel Chirilă și „Scrisoarea pierdută”, regia Alexandru Măzgăreanu. Dar întâlnirile mele nu au fost doar astea, pe viu. M-am întâlnit cumva și cu artiștii pe care i-am văzut în cinema sau în teatru și care au lăsat ceva în mine, și-au pus amprenta asupra devenirii mele artistice, prin operele lor. Importanți pentru mine sunt și autorii care au contribuit la dezvoltarea teoriei de arta actorului, care explorează zone adânci ale mecanismului actoricesc: Stanislavski, Michael Cehov, Edward Gordon Craig, Peter Brook, Jerzy Grotowski, Radu Penciulescu, David Esrig, Lev Dodin. Ei au contribuit la dezvăluirea tainelor meseriei, au rafinat niște mijloace.

– *Ce spectacole ai văzut și au avut un impact puternic asupra ta?*

– „Ghetou” – de Victor Ioan Frunză la TNB – era uluitor. Apoi, spectacolele lui Andrei Șerban din perioada postdecembristă: „Trilogia antică”, „Livada de vișini”, „A douăsprezecea noapte” (TNB); „Hamlet”-ul lui Tocilescu și „Visul unei nopți de vară”, al lui Ciulei

(Bulandra), „Trei surori” al lui Dabija, de la Ploiești, „Titus Andronicus” al lui Purcărete, de la Craiova; apoi, cu Ștefan Iordache – „Barrymore” (TNB) și „Alex și Morris” (Teatrul Mic) în regia lui Gelu Colceag; „Tache, Ianke și Cadâr” și „Numele trandafirului” montate de Grigore Gonța. În FNT, am văzut „HAMLET / COLLAGE” al lui Robert Lepage, cu Evgeny Mironov; și „MINETTI”, după Thomas Bernhard, Teatrul Vahtangov Moscova; la Sibiu „Hamlet”-ul lui Dodin, Teatrul Maly, Sankt-Petersburg.

performanți. Ceea ce facem împreună este de o calitate mai bună, de la an la an. Pentru că și într-o familie care e sudată și care crește laolaltă de la an la an, legăturile devin mai profunde, mai adânci, mai puternice. Într-o familie care e împreună de mult timp, unele vorbe nici nu mai e nevoie să fie spuse, pentru că membrii ei se cunosc atât de bine încât nu mai este nevoie să își exprime prin cuvinte opțiunile sau dorințele. Celălalt, de lângă tine, poate să știe și fără cuvinte ce simți și ce îți dorești.

– *Cum este Daniel în familie, ca tată și soț?*

– Încerc să fiu un tată care nu se complică și care nu complică lucrurile. Și un soț la fel. Dar nu îmi iese întotdeauna. Încerc să... nu neapărat să fiu desăvârșit, dar să fac lucrurile cât mai bine și pentru ai mei și pentru mine, să fiu un tată bun și un soț bun.

– *Primul cuvânt care îți vine în minte când spui Daniel Beșleagă...*

– Complicat.

– *Ce nu-ți place la Daniel Beșleagă?*

– Păi, asta: complică lucrurile, fără să fie nevoie. Nu s-a obișnuit cu faptul că lucrurile pot fi simple.

– *Micile bucurii, care dau farmec unei zile obișnuite...*

– Să beau cafeaua cu soția. Să fac o plimbare cu bicicleta sau pe jos, să citesc o pagină frumoasă, care să îmi mângâie sufletul. Să stau cu pisica cinci minute.

– *Dacă s-ar face un spectacol despre Daniel Beșleagă, acesta s-ar numi...*

– Să facem simplu ce s-a complicat mai înainte.

A consemnat
Gențiana IONESCU

Nae Cațavencu – O scrisoare pierdută

– *Cum este echipa TT, colectivul?*

– Colectivul a fost mereu OK. Și lucrurile se îmbunătățesc de la an la an. Fiind de atât de mult timp împreună, cu cât ne cunoaștem mai bine și cu cât lucrăm mai mult împreună, cu atât creștem împreună și acesta e un motiv în plus să fim mai

Constantin Munteanu: „Simt că trebuie să fiu sincer cu pagina albă, și, prin ea, cu cititorii”

Dialogul care urmează a fost provocat de un nou roman semnat de cunoscutul scriitor Constantin Munteanu, Tamara și demonii, vol. I – Demonul iubirii; vol. II – Demonul Puterii, a apărut recent la Editura Cetatea Doamnei din Piatra-Neamț. Autor de romane, piese de teatru, de scenarii cinematografice, prozatorul Constantin Munteanu și-a susținut talentul printr-o muncă istovitoare și conștientă. Scriitor cu demnitate, care a trecut prin viață onest, consideră că succesul vine atunci când cititorul se regăsește măcar puțin în cele scrise.

– Noul dumneavoastră roman are același personaj de prim-plan, Mihai Vlădeanu, pilonul central, așa spune, al universului operei lui Constantin Munteanu. Să dăm crezare lui André Gide? Cei mai prolifici scriitori au scris o singură carte, cartea vieții lor?

– Eu am îmbunătățit întotdeauna citatul, spunând „cartea universului lor”. De altfel, Mihai Vlădeanu, eul interior al autorului, ceea ce toți numesc generic alter ego, îmi dă prilejul, ca scriitor, să traversez lumea în care am trăit și despre care depun mărturie, neîngrămădit. Trebuie să precizez că eu, ca scriitor, am pornit în siajul tinerilor furioși englezi, care mi-au marcat tinerețea. În special John Osborne, cu *Privește înapoi cu mânie*, piesă din care am reținut, ca pe un far călăuzitor, expresia: să scriu cu flăcări de un kilometru, de aceea am și fost primit cu brațele deschise prin redacțiile de Teatru ale TVR-ului, Radioului și ale diferitor teatre profesionale, cărora le trimiteam piesele mele. Aduceam un suflu nou, doar că cenzura tăia pe rând lungimea flăcării, ajunsă mai totdeauna o pălpâire, de nu-mi mai recunoșteam opera, așa c-o uitam în vreun sertar, ori o aruncam.

– Care sunt căile prin care vă

apropiați de un personaj? Vedeți personajul, vă imaginați cum se mișcă, cum gândește, cum vorbește, ce ritm interior are?

– Pornesc, de obicei, de la o întâmplare, apoi, pe măsură ce faptele se conturează, le leg ori le inserez acțiunilor din romanele precedente; de aceea toate romanele mele constituie epopeea unor personaje, cu Mihai Vlădeanu în prim-plan. Este mărturia mea despre secolul prin care am trecut.

– Cariera dumneavoastră se compune dintr-un mozaic de experiențe, care par să nu aibă nici o legătură între ele – și totuși, la o privire mai pătrunzătoare, se dezvăluie ca fiind complementare.

– Ați intuit excelent: mozaicul de experiențe a șlefuit diamantul, ori măcar piatra prețioasă a vieții personajului Mihai Vlădeanu, a universului său, atât exterior, dar mai cu seamă cel sufletesc, ce-i dă verticalitatea dorită de autor.

– De obicei, scrieți despre persoanele pe care le știți?

– De la persoanele întâlnite, dacă au avut ceva aparte, am luat ceea ce mi s-a părut a avea valoare literară, spre a o zidi în cele compuse de mine la masa de scris.

– Cum sunt cititorii de astăzi? Vă gândiți la ei când scrieți?

– Greu de spus cum sunt;

lumea este acaparată de audio-visual, în special de cel de slabă calitate, cu crainici de știri cu o vorbire apocaliptică. La întrebarea aceasta răspunsul corect îl pot da profesorii de Română, de pe mâna cărora ies viitorii „cetățeni” ai țării, ai lumii, că acei plecați peste hotare n-or duce toți pe tălpi colbul țării, dar lumina din sufletul lor, sădită prin lectură, cu siguranță! De aceea mă străduiesc să le spun adevărul celor care mă vor citi.

– De ce aveți nevoie ca să scrieți?

– De inspirație, mai întâi, de dragostea pentru pagina albă căreia să-i dăruiesc subiectul, de liniștea ori tumultul creației și, în final, de ceva bani, să-mi public cărțile. Vremea când câștigai ceva, măcar cât să acopere costul hârtiei de scris și costul dactilografierii, a apus cam de pe la mijlocul anilor '90, când dragostea de carte a intrat în uitare.

– Vă place să vă recitiți cărțile?

– Da. Să pot exclama versul

lui Minulescu: „M-am regăsit, ce dor mi-era de mine” și să nu greșesc în conectarea/inserarea noului roman în curgerea fluviului celor scrise de mine anterior.

– Succesul, în cazul unui prozator, e un cuvânt-giruetă?

– Succesul vine când cititorul se regăsește măcar puțin în cele scrise. Iar eu am avut destule momente de bucurie, create de părerea celor ce mi-au citit cărțile. Pot trece la capitolul „succes” faptul că, după prima mea piesă de teatru, *Iubirea mea cu zurgălăi*, premiată în decembrie 1972 la concursul de teatru TV pentru Televiziune, transmisă în martie 1973, cu cea mai bună presă în revistele literare de mare audiență ale vremii, am fost dat disponibil cu preaviz – cred că singurul – din Săvinești, cu prilejul restructurărilor din primăvara aceluia an. Apoi, apariția romanului *Ziua magnoliilor viscolite* la Cartea Românească, condusă la acea vreme de Marin Preda, 1979, a prilejuit o lansare în sala de festivități a CFS-ului Săvinești, ocazie cu care, o doamnă din elita „doamnelor” din uzină, a luat cuvântul „partinic”, acuzând romanul că „nu-i reprezentativ pentru realizările și succesele uzinei”. Norocul meu a fost semnul discret să mă abțin de la orice replică al oamenilor de cultură Valentin Ciucă și Constantin Tomșa, care au luat imediat cuvântul, precizând că Săvineștiul se regăsește foarte bine în monografia ce tocmai apăruse. Iar mai târziu, Valentin Ciucă a scris în prefața la ediția a doua a romanului, în 2010, la Editura Junimea: „Peste ani, singura mărturie reală

„Simfonii cromatice” – recital extraordinar al elevilor de la Liceul de Arte „Victor Brauner”

Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț a găzduit, luni, 9 mai 2022, recitalul „Simfonii Cromatice” al claselor de flaut (profesor îndrumător, Lucreția Stroici), canto (profesor îndrumător, Narcisa Pavel), pian complementar (profesor îndrumător, Lucreția Stroici) și nai (profesor îndrumător, Radu Moroșanu) de la Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamț.

Au interpretat elevii: Tudor Bălău, clasa a IX-a, Sabina Melinte, clasa a VIII-a, Teodora Bărbieru, clasa a V-a, Beatrice Miron, clasa a VI-a, Carla Botez-Butnariu, clasa a XI-a, Carlos-Emanuel Lefter, clasa a VI-a, Mariana Murgoci, clasa a XI-a, Lica Flaviana, clasa a X-a, Maria-Evelina Barcan, clasa a XII-a, Corina Turcu, clasa a VIII-a.

Ei au fost acompaniați de **prof. corepetitor Adrian Stroici**.

În program au fost interpretate lucrări ale compozitorilor: Johann Sebastian Bach, Wilhelm Popp, Friedrich Burgmüller, Maria Cernovodeanu, Ludwig van Beethoven, Joseph Haydn, George Stephănescu, Gheorghe Cucu, Wolfgang Amadeus Mozart, Antonio Vivaldi, Jules

Massenet, George Cavadia, Mircea Dan Răducanu, Giuseppe Sammartini ș. a.

Tot cu această ocazie, elevii claselor a VI-a și a VII-a de la secția Artă Plastică a Liceului de Arte „Victor Brauner”, coordonați de **profesor Mihaela Pop**, au prezentat lucrări tematice legate de anotimpuri, peisaje, flori și fluturi, realizate în culoare, în armonii cromatice, contraste și desen. (N. R. Preluare din *Dor de Neamț*)

Red.

Constantin Munteanu: „Simt că trebuie să fiu sincer cu pagina albă, și, prin ea, cu cititorii”

despre Citadela chimiei românești va fi reconstituită doar din paginile romanelor scriitorului nemțean.”

– *Cu cât înaintăm în vârstă, lupta se dă tot mai mult cu noi înșine? Simțiți așa?*

– Evident! Simt că trebuie să fiu sincer cu pagina albă și, prin ea, cu cititorii.

– *În cazul dumneavoastră, când apare adevăratul text, la prima scriere, la a doua...?*

– Pe la o treime din roman, în timpul scrierii, îmi este conturat deja finalul, pe la jumătate, destiniul personajelor iar la final, este gata conturat. Urmează anii de cizelare, de îmbogățire a caracterelor, implicarea acțiunilor în conturarea ori îmbogățirea altor acțiuni – foarte rar mă văd nevoit să recitesc fragmente din romanele mai vechi, să nu fac gafe. Spre exemplu, în prezentul roman am inserat un fragment din primul meu roman, *Amintiri din Cartierul Lenin*, scris în 1971, dar publicat abia în urmă cu 2-3 ani, pentru că acțiunea acelui fragment se petrecea și avea un ecou, mai mic, e drept, în „Tamara și demonii”.

– *Ce sunt traumele creației? V-ați confruntat cu ele?*

– Într-un fel, am răspuns mai sus, răspuns la care trebuie adăugat efortul de la masa de scris, chinul îndelungat de-a găsi „cuvântul ce exprimă adevărul”, diminețile în care mă ridicam de la masa de scris și trebuia să plec la uzină. În plus, ori în primul rând, – și am ceva semne – știu că nici

demnitarilor locali nu le convenea ceea ce scriam, ei fiind învățați cu laudele deșănțate din ziare. Privirea acidă ori măcar critică nu era admisă nici în ședințele de partid. A o face în literatură, era deja o crimă de lezmajestate. Lezmajestate de partid (râde!).

– *Destui specialiști consideră că actualul „boom” informațional este mai degrabă un neajuns, că una dintre cele mai uzuale greșeli este a crede tot ce citești. Cum selectăm esențialul?*

– Vina pornește de la degringolada din Învățământ, este și a presei literare și ajunge, ca un bulgăre de zăpadă, la programul haotic și de slabă calitate a televiziunilor – opiu pentru popor, vorba lui Marx –, ce mănâncă orice fărâma de timp liber a oamenilor – un tranchilizant dat pentru a adormi vigilența oamenilor cărora li se fură Patria. Ați auzit ceva negociere despre Cultura României la intrarea în UE? Eu, nu! Adesea îmi recit poezia lui George Coșbuc, *Noi vrem pă-mânt!*, mai cu seamă versul: *Pe fete ni le ceri*, dar tare mă tem că se poate ajunge și la: *De-avem un cimitir în sat, / Ni-l faceți lan, noi, boi în jug...*

– *Mai este literatura absolut indispensabilă oamenilor?*

– Desigur! Din Antichitate, de la scriitorul Terențiu știm că Scripta manent, iar mai de curând, cu vreo jumătate de secol în urmă, Tudor Mușatescu spunea: „Când cărțile se vând greu, oamenii se vând ușor, iar țara se dă pe degeaba”.

– *Acum, când ați plecat defi-*

nitiv din Piatra-Neamț, să fiți alături de copii și de ajutor nepoșilor, n-o să vă fie dor de Teatrul Tineretului?

– TT nici nu cred că știe că are câțiva dramaturgi de valoare în oraș – e poate singurul teatru din țară care nu a promovat niciun „autor local”, citatul din Biblie i se potrivește de minune și acum.

– *Cum vă simțiți acum, ca „bucureștean”?*

– Ca la 76 de ani, în plină pandemie... Nostalgic după anul 1969, anul terminării facultății, când plecam din capitală fericit că văzusem mai toate piesele de teatru de pe scenele ei, mai toate filmele ce intraseră pe ecranele bucureștene, că frecventasem cu drag *Cenaclul Labiș*, că scrisesem câteva piese de teatru care îmi deschiseseră uși la secretariatele literare ale unor teatre mari... Nostalgic după lecturile de atunci, după cursurile unor mari profesori de la Facultatea de Litere, după gustul libertății descoperit de un fost elev venit din Iași, de la Liceul Internat „Costache Negruzzi”, de unde se putea ieși în oraș numai cu bilet de voie...

(N.R. – Lipsa spațiului ne-a silit să renunțăm din o bună parte a acestui dialog. Interviu integral poate fi citit pe adresa – <http://dordeneamt.ro/2021/12/06/constantin-munteanu-scriitor-simt-ca-trebuie-sa-fiu-sincer-cu-pagina-alba/>.)

A consemnat Violeta MOȘU

CALENDAR

– mai 2022

0 2. MUSSET, Alfred de (11 decembrie 1810 – 2 mai 1857) – 165 de ani de la moartea scriitorului francez; 07. TOPÂRCEANU, George (21 martie 1886 – 7 mai 1937) – 85 de ani de la moartea poetului;

07. PALER, Octavian (2 iulie 1926 – 7 mai 2007) – 15 ani de la moartea scriitorului;

13. BRAQUE, Georges (13 mai 1882 – 31 august 1963) – 140 de ani de la nașterea pictorului francez;

14. PETRESCU, Camil (22 aprilie 1894 – 14 mai 1957) – 65 de ani de la moartea romancierului;

14. STRINDBERG, August (22 ian. 1849 – 14 mai 1912) – 110 ani de la moartea dramaturgului suedez;

15. MONTEVERDI, Claudio (15 mai 1567 – 29 nov. 1643) – 455 de ani de la nașterea compozitorului italian;

20. UNSET, Sigrid (20 mai 1882 – 10 iunie 1949) – 140 de ani de la nașterea scriitoarei norvegiene, laureată al Premiului Nobel pentru Literatură;

22. BACOVIA, George (4 septembrie 1881 – 22 mai 1957) – 65 de ani de la moartea poetului;

23. LIICEANU, Gabriel (23 mai 1942) – 80 de ani de la nașterea filosofului și eseistului;

25. DOINAȘ, Ștefan-Augustin (26 aprilie 1922 – 25 mai 2002) – 20 de ani de la moartea poetului;

26. GONCOURT, Edmond de (26 mai 1822 – 16 iulie 1896) – 200 de ani de la nașterea scriitorului francez. (Red.)

Coroana Reginei Maria, expusă la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț

Cu ocazia aniversării centenarului Încoronării de la Alba Iulia, Complexul Muzeal Național Neamț organizează o expoziție-eveniment prin prezentarea coroanei Reginei Maria, capodoperă a artei metalului prețios european din secolului al XX-lea, aflată în colecțiile Muzeului Național de Istorie a României, care va putea fi vizitată până la data de 12 iunie a. c., în intervalul orar 10.00-18.00.

După Încoronare și serbările care au urmat la București pe 16-17 octombrie 1922, coroana a fost dusă la Castelul Peleş, unde s-a păstrat până în anul 1970. Creație de excepție a tezaurului patrimoniului cultural național, coroana a fost expusă o singură dată în acest interval de timp, la Ateneul Român, în 1938, cu ocazia vernisării Marii Fresce a istoriei naționale. Din anul 1972 se află în sala Tezaur a Muzeului Național de Istorie a României.

Și după căderea regimul totalitar comunist, insolita coroană a rămas în cea mai mare parte a timpului în fostul Palat al Poștelor de pe Calea Victoriei, importanța sa artistică și istorică nepermițând o circulație intensă a acestui excepțional bun cultural.

Asistăm astfel la ocazia unică de a admira în Sala Tezaur a Muzeului de Artă Piatra-Neamț superba coroană a suveranei României Întregite, cea mai fascinantă și iubită membră a familiei regale. În completare, prin intermediul

unor panouri foto-documentare, vizitatorii vor afla istoricul acestui prețios însemn al regalității.

Regina Maria nu și-a dorit „ceva modern, cum ar putea avea oricare altă Regină”, ci o coroană care să fie „pe de-a întregul medievală”. Astfel, misiunea pictorului Costin Petrescu și a casei de bijuterii pariziene Falize, realizatorii coroanei, a fost una cât se poate de dificilă.

Prin acest excepțional obiect ceremonial, ce subliniază ideea de putere și iluminare, Regina Maria ni se relevă ca **Regina-Artistă**, dar mai ales ca **Regina Tuturor Românilor** (calitatea de suverană a României Mari fiind dobândită cu mari sacrificii personale, prin participarea la efortul de război, ca soră de caritate, dar și prin obținerea suportului Marilor Puteri, grație turneului său diplomatic din primăvara anului 1919 la Conferința de Pace de la Paris).

Vernisajul expoziției a avut loc marți, 10 mai 2022, la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț, în prezența directorului general al Muzeului Național de Istorie a României, dr. Ernest Oberländer-Târnoaveanu.

Dr. Mihaela-Cristina VERZEA, curator al expoziției

Nu mi-am dorit niciodată să fiu solistă...

• **Interviu cu doamna Ligia Ghilea – pianist corepetitor la clasa de canto a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”, Extensia Piatra-Neamț**

D eși cadru didactic universitar titular la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj Napoca, totuși Ligia Ghilea a ales să-și îmbogățească parcursul profesional colaborând și la Extensia Piatra-Neamț a acestei prestigioase instituții de învățământ muzical din țara noastră. O vedem mai ales ca pianist corepetitor la recitalurile clasei de canto – o prezență distinsă și discretă, care aduce întotdeauna un plus de farmec acestor manifestări culturale.

– Cum ați caracteriza locul dvs. la Academia de Muzică Gheorghe Dima, Extensia Piatra-Neamț?

– Minunat... într-un colectiv extraordinar și cu oameni sufletești. Îmi place foarte mult. Vin de zece ani de la Cluj la Piatra-Neamț și pot spune că m-am integrat din prima clipă. Doresc să o remarc în special pe Gabriela Pepelea – principala mea colaboratoare, o colegă extraordinară cu care lucrez nemaipomenit de bine. Îmi amintesc ca ieri ziua în care am intrat pentru prima dată în sala de curs de la Piatra-Neamț și am fost întâmpinată de o persoană jovială, solară; mi-am spus din primul moment că suntem compatibile. Și lucrurile au mers șnur de la bun început, pentru că ne completăm una pe cealaltă.

– După o viață dedicată muzicii care este verdictul? A meritat?

– Eu nu am muncit nicio zi în viața mea. Am făcut mereu doar ceea ce mi-a plăcut. Și asta a început de la șapte ani, pe când eram copilă în clasa a I-a și am avut prima producție muzicală. Am fost întrebată atunci ce vreau să fac în viață și eu am răspuns că doresc să devin profesoară de pian. Și așa s-a întâmplat. A meritat! Bineînțeles cu eforturi mari, cu studiu mult, cu bucurii, cu dezamăgiri. Mi-a intrat în reflex faptul de a mă scula la cinci și jumătate, pentru că, de mică, ora șase dimineața însemna începerea studiului. A fost și o dorință în familie ca eu să studiez pianul.

– Ați acordat vreodată șansa și altui instrument în afară de pian?

– Da, când eram mică aș fi vrut să studiez vioara ca să pot pleca de acasă. Pentru că studiul pianului îl realizam acasă, primul meu profesor fiind chiar tatăl meu. Într-un timp mi-ar fi plăcut harfa, dar pianul a fost să fie. Cu adevărat mi-am descoperit plăcerea de a studia prin clasa a VI-a. Cei care se dedică muzicii din copilărie pot spune că toată viața sunt adulți, copilăria zboară pe lângă ei, maturizarea este foarte timpurie. Eu am observat asta atât din propria-mi experiență cât și din cea a fiicei mele, care a studiat 12 ani pianul, apoi a devenit studentă la regie și a continuat cu a doua facultate de canto.

– Practic, ce contribuție are pianistul corepetitor la formarea viitorului artist liric?

– Are o contribuție capitală... Acesta este și titlul temei mele de doctorat: „Contribuția pianistului acompaniator la formarea viitorului artist liric”. Și este o concluzie care vine din întreaga mea experiență profesională. Eu am terminat facultatea în 1980 când orașele mari erau închise și am luat repartiție la Bistrița. Apoi m-am detașat la Liceul de Muzică din Cluj unde am predat pian, după care am devenit profesor de pian (corepetitor) la Liceul de Coregrafie Cluj, iar în perioada 1985-1990 am fost corepetitor la Opera din Cluj. Din 1990 începe cariera mea didactică universitară la Conservatorul din Cluj pe postul de corepetiție canto. Perioada 2000-2003 a fost rezervată studiului pentru lucrarea de doctorat. Nu mi-aș fi dorit niciodată să fiu solistă, consider că nu am avut nervi pentru așa ceva.

– În ce mod v-a marcat perioada în care ați lucrat la Opera din Cluj Napoca?

– Atunci, pot spune că m-am format ca pianist acompaniator. Acolo, am învățat repertoriul și munca în ansamblu, m-am format și ca pianist care urmărește dirijorul, pentru că trebuie să te supui acestuia. Deși soliștii sunt cei mai importanți, coordonatorii spectacolului sunt dirijorul, regizorul și pianistul. Acesta din urmă face munca de uzură, după care se trece la repetiția cu orchestra, doar după ce rolul este stăpânit pe de rost.

A fost o perioadă grea pentru că programul se afișa de azi pe mâine. Când erau premiere, urmau săptămâni întregi fără o zi liberă, muncă de opt ore pe zi. Partea plăcută a fost că mergeam la serviciu împreună cu soțul meu, el fiind solist acolo. Aveam copil mic pe atunci, dar în timp am integrat-o și pe ea în viața muzicală. Erau și spectacole pentru copii, la „Albă ca Zăpada” a fost piticul cel mic, apoi a trecut la veveriță și altele.

În concluzie, pot caracteriza acea etapă ca fiind cea mai fructuoasă pentru mine din punct de vedere profesional.

– Dacă ar fi să intrăm în repertoriul muzical, v-aș întreba care este compozitorul ce vă este cel mai aproape de suflet?

– Brahms, pe care l-am descoperit atunci când, în copilărie, am văzut filmul „Vă place Brahms?”.

– Care este mentorul către care se îndreaptă cel mai mult gândurile dvs. de recunoștință?

– Este vorba despre doamna Eliza Ciolan. A fost și profesoara de pian a tatălui meu, pe când era student la Conservator și a absolvit École Supérieure de Musique la Paris cu Alfred Cortot. Eu am ajuns în mâinile dumeaiei din clasa a IX-a, pentru că își alegea din fiecare clasă de la Liceul de Muzică un elev cu care lucra de plăcere. Și a lucrat cu mine până la sfârșitul anului doi de facultate.

– Ați predat pianul și copiilor din clase mai mici. Cum trebuie abordată această, pentru a se apropia frumos de muzică?

– Cu copiii din clasele mici este mai greu, pentru că trebuie să-i formezi și trebuie să știi ce metodă să aplici pentru a nu-i speria, pentru a nu-i îndepărta de pian. Eu am ales calea ludicului, totul a fost ca o joacă. M-am străduit să mi-i apropiez, să nu simtă că sunt forțați cumva, să fie totul ca o glumă.

– Cariera dvs. este completată și de o vastă activitate publicistică...

– Este adevărat că sunt pasionată și de latura publicistică. Am cărți de autor care cuprind capitole din lucrarea de doctorat, cum ar fi „Periplu în universul liedului” și „Acompaniamentul pianistic al vocii umane”, dar am și cărți în care sunt coautor („Ghe. Dima lieduri în germană și română” și „Hugo Wolf lieduri în germană și română”) împreună cu Daniela Vladu – o bună prietenă și colaboratoare, profesoară de limba germană. Tot împreună am fost redactori la un ciclu care se numește „Compozitori aniversați”, unde am realizat patru ediții.

Totodată pot spune că am scris și o carte care a intrat în circuitul internațional, cu titlul „Imagine, muzică și sens în limbajul publicitar”, în care am analizat impactul muzicii în spoturile publicitare.

– La ceas aniversar v-aș întreba dacă mai încapă cumva vreun regret într-o viață atât de bogată profesional?

– Ultimii doi ani pandemici, în care nu ne-am putut desfășura, nu am putut cânta pentru public, nu am putut să ne facem meseria. Noi am avut concerte dar au fost online, și, deși implicarea noastră emoțională a fost aceeași, dăruirea la fel, totuși dacă nu ai în față omul căruia să-i transmiți ceva, totul pare sec. Muzica are rolul de a crea o stare în rândul publicului.

A consemnat Gianina BURUIANĂ

• **Cineaștii pietreni Tudor Vladimir Panduru și Bogdan George Apetri, între laureați**

Pe 3 mai, Teatrul Național a găzduit Gala Premiilor Gopo 2022 care a răsplătit cele mai bune filme și cei mai talentați profesioniști din industria cinematografică, evenimentul fiind prezentat de actorul Alexandru Bogdan. Filmul **Babardeală cu bucluc sau porno balamuc**, regia Radu Jude, producător: Ada Solomon, a fost desemnat *cel mai bun lungmetraj*, **Cristi Puiu** a fost ales *cel mai bun regizor*, iar marii actori **Victor Rebengiuc** și **Mariana Mihuț** au fost *premiți pentru carierele lor excepționale*.

Cineastul pietrean **Tudor Vladimir Panduru** a câștigat Premiul Gopo 2022 pentru imaginea filmului **Malmkrog**, în regia lui Cristi Puiu. Născut la Piatra-Neamț, la 10 septembrie 1989, el este absolvent al UNATC București, secția imagine de film, promoția 2011.

Premiile Gopo 2022

Malmkrog, cel mai premiat film al seriei, a mai fost distins la categoriile *Cea mai bună regie*, *Cele mai bune decoruri*, *Cele mai bune costume*, *Cel mai bun machiaj* și *Cea mai bună coafură*.

Bogdan George Apetri, și el originar din Piatra-Neamț, alături de Iulian Postelnicu, a fost recompensat cu Premiul Gopo 2022 pentru *Cel mai bun montaj* al filmului **Neidentificat**. Tot pelicula **Neidentificat**, în regia lui Bogdan George Apetri, a dat și câștigătorul Premiului pentru cel mai bun actor într-un rol principal: Bogdan Farcaș pentru rolul Florin Iespas.

Ioana Flora, fostă actriță a Teatrului Tineretului, pentru rolul Mirela din filmul **Otto Barbarul**, a fost răsplătită cu *Premiul pentru cel mai bună actriță într-un rol secundar*.

Cel mai important eveniment dedicat cinematografiei din România, ajuns la a XVI-a ediție, s-a desfășurat în Sala Mare a Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București, marți, 3 mai 2022.

Juriul a fost alcătuit din criticii de film Iulia Voicu și Ștefan Dobroiu, cronicarul Mihai Brezeanu (LiterNet), regizorii Laurențiu Damian și Ivana Mladenovic, actrița Rodica Lazăr, directorul de imagine Vivi Drăgan Vasile, editorul Roxana Szel, creatoarea de costume Dana Păpăruș, producătoarea și regizoarea Monica Lăzurean Gorgan și producătoarea și organizatorul de festival Miruna Berescu. (**Violeta MOȘU**)

Turneul Național „Pianul Călător”, ediția 2022, a debutat la Piatra-Neamț

Totul a început în anul 2011, când pianistul Horia Mihail – inspirat de turneul lui Franz Liszt din perioada 1846-1847 – și-a început propria poveste muzicală, vizitând zeci de orașe din țară, însoțit de pianul călător sau căntând pe pianele existente, în peste 200 de concerte.

Anul acesta, publicul meloman nemțean a avut șansa și onoarea ca Turneul Național „Pianul Călător” să aibă ca punct de plecare orașul Piatra-Neamț, pe data de 12 mai, la Sala „Calistrat Hogaș”, recitalul făcând parte și din seria manifestărilor dedicate sărbătoririi a 30 de ani de la înființarea Consiliului Județean Neamț. După orașul nostru urmează Roman, Bârlad, Alba Iulia, Deva, București, Caracal, Brașov, Tulcea, Constanța, evenimentele întinzându-se până la mijlocul lunii iunie.

Horia Mihail a ales tema muzicii clasice pentru ediția 2022 a turneului, propunând publicului nostru Sonata nr. 59 în mi bemol major de Haydn, Fantezia în do minor KV 475 de Mozart, Sonata în do minor KV 457 de Mozart și Sonata „Patetică” a lui Beethoven. De ultim moment a fost înlocuirea Sonatei de Haydn cu un Adagio al aceluiași compozitor, în memoria marelui pianist Radu Lupu, pe care l-a considerat marele său model, atât pe plan profesional cât și uman, și care a fost prezent în multe momente din viața sa, încă de la debutul din orașul său natal, Brașov, la vârsta de 10 ani, când a interpretat Concertul în re major de Haydn. De atunci, Horia Mihail a concertat de peste 1000 de ori cu marea majoritate a orchestrelor simfonice din România, inclusiv cu Filarmonica „George Enescu” din București și cu Orchestra Națională Radio.

După 14 ani de studii pianistice în România, cu profesoara Stela Drăgulin la Brașov și cu profesorul Constantin Ionescu-Vovu la Academia de Muzică din București, Horia Mihail a urmat cursurile Universității din Illinois, unde a studiat cu Ian Hobson, obținând diplomele de absolvire și de masterat în 1995. După ce a

funcționat o perioadă de trei ani ca lector universitar la Boston University a revenit la Brașov în toamna anului 2002, ca solist al Filarmonicii și membru al cunoscutei formații „Romanian Piano Trio”, alături de violonistul Alexandru Tomescu, și celistul Răzvan Suma, susținând concerte de mare succes în țară și străinătate.

În afara scenelor din România, în ultimii ani, muzicianul a susținut recitaluri și concerte la Berlin, Praga, Munchen, Paris, Lisabona, Londra, în Danemarca, Germania, Ungaria, Spania, Bulgaria, Argentina, SUA, Chile, China, Japonia.

Revenind la recitalul din Piatra-Neamț putem spune că am admirat un pianist de înaltă clasă, care afirmă că i se întâmplă de multe ori ca atunci când este pe scenă, să dispară legăturile spațiale, temporale cu lumea reală și să simtă că de intensitatea următoarei note depinde soarta întregului Univers... „În acele momente, fizic, mă trec fiori, iar publicul simte asta. O piesă nu se aude la fel, chiar dacă o interpretez de trei ori la rând.”

Am fost martorii unei incursiuni a artistului Horia Mihail în istoria muzicii, într-un program muzical susținut cu distincție virtuozitate, finețe și dramatism. Un pianist cu o aplecare foarte profesionistă asupra partiturilor și cu o trăire specială a sunetului.

Am cunoscut în seara de 12 mai 2022 și pe Omul Horia Mihail, care s-a adresat publicului într-un mod deosebit de călduros, sfătuind spre educație și cultivare culturală, tălmăcind partiturile sau explicând împrejurările în care au fost compuse piesele interpretate și particularitățile acestora. Ne-a făcut să-i îndrăgim la fel, și pe Haydn și pe Mozart și pe Beethoven – pilonii clasicismului vienez.

Să considerăm acest eveniment muzical un fericit preludiu al „Vacanțelor Muzicale” de la Piatra-Neamț, să-i urăm lui Horia Mihail mult succes în turneu și să sperăm că vom avea parte de acum încolo de tot mai multe manifestări culturale care să ne încante spiritul.

Gianina BURUIANĂ

CALENDAR – iunie 2022

- 0** 2. **ROUSSEAU, Jean-Jacques** (28 iunie 1712 – 2 iulie 1778) – **310** de ani de la nașterea filosofului francez;
- 03. **ZAMFIRESCU, Duiliu** (30 octombrie 1858 – 3 iunie 1922) – **100** de ani de la moartea scriitorului;
- 15. **MOLIÈRE (J.B.P.)** (15 iunie 1622 – 17 februarie 1673) – **400** de ani de la nașterea dramaturgului francez;
- 17. **BĂLAȘA, Sabin** (17 iunie 1932 – 1 aprilie 2008) – **90** de ani de la nașterea artistului;
- 18. **MAIORESCU, Titu** (15 februarie 1840 – 18 iunie 1917) – **105** de ani de la moartea criticului literar;
- 21. **STEINHARDT, Nicolae** (21 iunie 1912 – 29 martie 1989) – **110** ani de la nașterea eseistului;
- 22. **CARAGIALE, Ion Luca** (30 ianuarie 1852 – 22 iunie 1912) – **110** de ani de la moartea dramaturgului;
- 22. **MACHIAVELLI, Niccolò** (3 mai 1469 – 22 iunie 1527) – **495** de ani de la moartea filosofului italian;
- 26. **PÂRVAN, Vasile** (28 septembrie 1882 – 26 iunie 1927) – **95** de ani de la moartea istoricului;
- 28. **CELIBIDACHE, Sergiu** (28 iunie 1912 – 14 august 1996) – **110** ani de la nașterea dirijorului;
- 28. **PIRANDELLO, Luigi** (28 iunie 1867 – 10 dec.1936) – **155** de ani de la nașterea scriitorului italian;
- 28. **RUBENS, Peter Paul** (28 iunie 1577 – 30 mai 1640) – **445** de ani de la nașterea pictorului olandez.

Red.

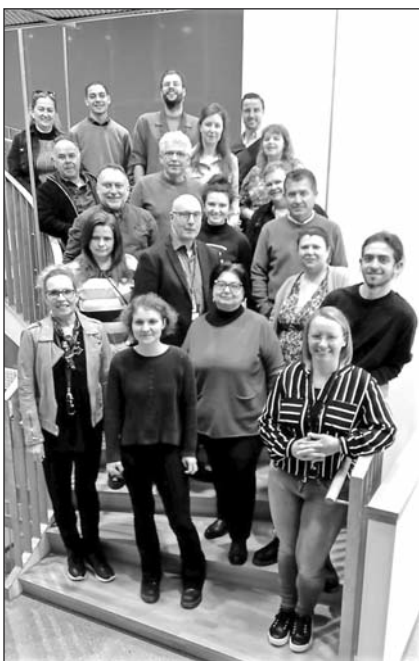
Proiectul „Implementarea Atitudinilor din Economia Socială Circulară în Sectorul VET” (SCE-VET) – un nou pas spre cooperarea europeană

” Implementarea Atitudinilor din Economia Socială Circulară în Sectorul VET” (SCE-VET) este un parteneriat strategic de cooperare între opt țări europene, printre care și România, reprezentată prin Asociația Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri (CICIA) din județul Neamț. Scopul principal al proiectului este acela de a inova și dezvolta o rețea de Economie Socială Circulară (ESC) online și de a oferi un training course online accesibil, care să se concentreze pe economia socială circulară. În cadrul acestui parteneriat, se pune accent și pe incluziune și diversitate în toate domeniile educației și formării profesionale (VET).

Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri – CICIA este o organizație neguvernamentală înființată în anul 2003, a cărei misiune este de a stimula dezvoltarea durabilă a comunității locale. A implementat până în prezent 60 de proiecte naționale și 20 proiecte finanțate de UE, atât în calitate de coordonator, cât și de partener, a acumulat competențe valoroase în dezvoltarea, managementul și implementarea proiectelor, a elaborat numeroase articole și publicații prin intermediul experților săi, a participat la conferințe internaționale și a obținut distincții naționale și internaționale (www.cicia.nt.ro).

Pentru a înțelege conceptul de economie circulară, trebuie să spunem că aceasta este un model de producție și consum care implică folosirea în comun, închirierea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult timp posibil. Componenta socială implică transformarea lor în locuri de muncă pentru inserția persoanelor dezavantajate, în echipamente recondiționate prin reutilizare care ajung prin donații acolo unde este nevoie de ele, în noi produse și în materii prime secundare prin reciclare. Economia socială circulară își propune să inspire oamenii să regândească, să reproiecteze și să urmărească un viitor pozitiv, cu convingerea că legarea principiilor economiei circulare cu întreprinderea socială oferă condițiile potrivite pentru a încuraja inovația și creativitatea, pentru o lume cu soluții locale care să răspundă societății, nevoilor de mediu și nevoilor economice.

Crearea unor module de curs online deschise SCE (Economie Socială Circulară) cu exemple din toate țările partenere oferă materiale flexibile, multisectoriale, inclusive și diverse, furnizate într-un mediu de învățare digital, în care tinerii pot deprinde într-un mod flexibil noi abilități sau își pot îmbunătăți competențele. Educatorii VET trebuie să adapteze educația și formarea profesională la nevoile pieței muncii. Între 2012 și 2018, numărul locurilor de muncă legate de economia circulară în UE a crescut cu 5%, ajungând la aproximativ 4 milioane. Se poate aștepta ca circularitatea să aibă un efect net pozitiv asupra creării de locuri de muncă, cu condiția ca lucrătorii să dobândească competențele cerute de tranziția ecologică. Prin urmare, este important să se stimuleze practicile inovatoare de învățare și

predare în educație și să se crească atractivitatea VET prin consolidarea legăturii dintre lumea educațională, societate și viața profesională. Proiectul SCE-VET, implementat în România de Asociația Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri (CICIA) din Neamț, are intenția de a evidenția oportunități substanțiale, perspective și teme referitoare la Economia Circulară (CE) și legătura cu întreprinderile sociale.

Rezultatele așteptate ale proiectului sunt:

1. O retrospectivă a implementării economiei sociale circulare (SCE). Pe baza recomandărilor, declarațiilor și planurilor de acțiune ale UE, scopul este de a mapa și de a publica o revizuire a strategiilor existente pentru SCE în toate țările partenere.

2. O zi de circularitate pentru profesori și elevi.

Ziua Circularității Sociale nu este doar o altă zi a sustenabilității sau ecologiei. Este o zi pentru a încuraja profesorii, elevii, partenerii VET și alte părți interesate să acționeze, să reflecteze și să se pregătească pentru viitor. Se acordă prioritate conținutului programului Ziua Circularității care se concentrează pe evidențierea oportunităților de dezvoltare a educației VET și a competențelor VET în diverse sectoare relevante pentru durabilitate, concentrându-se, de asemenea, pe abilitățile sectoriale ecologice, incluziune, activități și metodologii SCE.

3. O cartografiere a integrării SCE în societate.

Prin investigarea integrării SCE în societate, organizațiile partenere vor avea discuții și evaluări aprofundate asupra metodelor educaționale necesare. Obiectivul este de a identifica nivelurile de integrare ale SCE și de a recunoaște indicatorii Aspectelor Sociale și Culturale ale CE.

4. Un sondaj privind atitudinea elevilor asupra economiei sociale circulare.

În multe dintre țările partenere, SCE este implementată în programele de studii. Ulterior, un obiectiv principal urmărit cu toate acțiunile acestui proiect este de a încuraja schimbarea de atitudine în toate grupurile țintă. Furnizorii de educație ar trebui să fie o parte activă în creșterea conștientizării sociale cu privire la efectele schimbărilor climatice.

5. Curs „Implementarea Atitudinilor din Economia Socială Circulară”.

Abilitățile antreprenoriale au un rol important în educația VET, indiferent de domeniul de activitate sau de servicii. Platforma SCE Mooc va oferi o modalitate digitală și flexibilă de a învăța noi abilități sau de a îmbunătăți competențele. Este important să se anticipeze schimbările de la locurile de muncă din viitor și să se adapteze VET la nevoile pieței muncii, consolidând parteneriatele cu mai multe părți interesate în industrie și societate.

6. Platformă pentru Network SCE.

Ne-am propus să dezvoltăm o experiență digitală – Platformă pentru Network SCE, care reunește școli VET și educatori la diferite niveluri cu societatea și antreprenorii. Scopul este de a inspira oamenii să regândească, să reproiecteze și să urmărească un viitor pozitiv prin legarea principiilor CE cu întreprinderea socială, care oferă condiții pentru a stimula inovația și creativitatea.

7. Economia Socială Circulară VET – Metoda Canvas.

Acest instrument ilustrat și/sau animat este o diagramă vizuală cu elemente care descriu serviciile, beneficiile, grupurile țintă și activitățile programului educațional, arătând potențialul educațional. Canvasul este un document strategic inovator pe care toate organizațiile implicate în proiect trebuie să îl implementeze și să îl adauge la strategia organizației lor. Se așteaptă ca toate rezultatele să consolideze incluziunea și să fie durabile.

Echipa de proiect: Alina Elena AVĂDĂNEI, Lidia AVĂDĂNEI, Vasile AVĂDĂNEI, Andrei DRAGOSTIN

Spicuri din sumarul numărului 24 al revistei „Coolt Neamț”

Cel mai recent număr al revistei „Coolt Neamț”, cel aferent lunii mai, se deschide cu editorialul semnat de Părintele Constantin Necula, tema abordată fiind anotimpul primăverii, unul și al renașterii spirituale.

La *Cafenea Culturală*, invitata lunii

este îndrăgita actriță Carmen Tănase, în timp ce rubrica *Calendar popular* ne povestește despre sărbătoarea de pe 12 mai numită în popor *Ghermanul viermilor*. 12 mai este și ziua de naștere a Doamnei Elena Florescu, etnograful nemțean căruia îi datorăm Muzeul de Etnografie din urbe, activitatea sa profesională fiind redată, pe

scurt, în cadrul rubricii *Figuri marcante*. Strategiile culturale evocă o serie de proiecte desfășurate în comuna Borlești, iar serialul ilustrațiilor județene reunite sub denumire de *Turism în Neamț* ne aduce instantanee surprinse în zona mirifică a lacului Cuiejdol.

Red.

Recurs la patrimoniu (XIV)

1962 Monica Lovinescu are prima emisiune la Europa liberă

Cine uită nu merită. Milioane de români, în secret, ascultau în surdina postului de radio Europa Liberă. Era ca și cum undele emiteau un soi de oxigen într-o poluare politică de ipocrizie și lozinci, compensând traiul prost cu adevărul ideilor. Vocea inegalabilă a Monicăi Lovinescu a dăruit cu tenacitate și talent o altă față a lumii. Din 1962 și până la revoluția din decembrie 1989 a reușit să ne prezinte o altă actualitate românească – cea reală.

A făcut parte din acea categorie rară de oameni pentru care compromisul nu există, fiind coșmarul securității din România comunistă. Fiica scriitorului Eugen Lovinescu, licențiată în Litere și asistentă a scriitorului Camil Petrescu, a făcut parte dintr-o familie de scriitori; crescută în cultul cuvintelor, în verticalitatea ideilor; jurnalist, critic literar, scriitoare, avea să plătească foarte scump pentru toate aceste calități cu moartea mamei în închisoarea Jilava, cu atentatul asupra propriei vieți, comandat de securitate în domiciliul de la Paris. Alături de Virgil Ierunca, partener de-o viață, a reușit din Franța să readucă în România simțul normalului, scoaterea din acea adâncă amnezie a personalităților românești indezirabile, imparțialitatea cu care a luptat pentru valorile reale din literatură. Numeroase distincții care au recompensat-o după 1989 nu i-au alterat această imparțialitate; a continuat să-și exprime ideile cu aceeași obiectivitate într-o luptă continuă, devotoare de împlinire personală și ne-a lăsat multe moșteniri: cărți, jurnale, numeroase traduceri în limba franceză a textelor scriitorilor români, apartamentul din Paris (pentru scriitorii tineri), casa „Lovinescu”, mărturia prieteniei cu Paul Goma, Gabriel Liiceanu, Eugen Ionescu etc și ne-a mai lăsat fără puțință de tăgadă MEMORIA DEMNITĂȚII.

Monica Lovinescu (19 nov. 1923, București – 20 aprilie 2008, Paris)

...Nu vom mai regăsi niciodată nu doar România noastră interbelică, dar nici măcar România viitorului, la care am visat. Zi de zi, de câțiva ani încoace, învățăm pe dinafară același verdict. (...) „Ce e de făcut” m-aș fi întrebat pe vremuri. Atunci puteam să-mi răspund „mergem înainte”: aveam un microfon și ascultători. Ascultători ar mai fi. Dar [azi] fenomenul nu mai e decât acustic. E o ascultare fără ținare de minte. Uitarea se instalează în cuvânt în chiar momentul în care e rostit. (Monica Lovinescu, Jurnal inedit, 2001)

1963 Eugen Coșeriu a fost numit profesor la Universitatea din Tübingen

Eugen Coșeriu (27 iulie 1921, Mihăileni – 7 sept. 2002, Tübingen)

După absolvirea liceului din Bălți, din anul 1939, a urmat cursurile universităților din Iași, Roma și Milano. Cum Basarabia natală și restul României căzuseră în mâinile rușilor sub forma comunismului, după absolvirea Facultății de Filozofie a Universității din Milano s-a decis să rămână în zona liberă a Lumii. Încă din 1951 va fi profesor la Universitatea din Montevideo. Lucrările în domeniul lingvisticii îl vor face cunoscut până în Germania, unde va profesa la Bonn, iar Universitatea din Tübingen i-a oferit o catedră din anul 1963 până la moarte.

S-a vorbit de „o iradiere universală” a cursurilor sale, aria de cercetare fiind vastă: istoria limbilor, lexicologie, etnolingvistică,

dialectologie, teoria și filozofia limbii. Cunoștea 30 de limbi, inclusiv pe cele clasice.

Pentru cei mai de seamă specialiști în domeniu de pe toate meridianele „lingvistul numărul 1” căpătase dimensiuni colosale, aproape astronomice, fiind gratulat cu sintagma „Gigantul de la Tübingen”. Autor a peste 50 de volume, toate de prim rang în domeniul științei lingvisticii, Doctor Honoris Causa al aproape 50 de Universități și membru de onoare al tuturor Societăților Lingvistice de anvergură, Eugen Coșeriu a făcut parte din categoria celor care se nasc unul pe secol, un geniu printre genii. În anul 1991 Academia Română l-a ales, cum era, de altfel, normal, membru de onoare. A murit învățând limba tasmaniană.

A promova sub orice formă o limbă moldovenească, deosebită de limba română este, din punct de vedere strict lingvistic, ori o greșeală naivă, ori o fraudă științifică. Din punct de vedere istoric și practic este o absurditate, o utopie și din punct de vedere politic e o anulare a identității etnice și culturale a unui popor și deci un act de genocid etnicocultural. (Eugen Coșeriu)

1964 Andrei Scrima pregătește întâlnirea istorică de la Ierusalim între Papa Paul al VI-lea și Patriarhul Athenagoras I

Între anii 1943-1948 este student al Facultății de Litere și Filozofie din București, fiind și asistentul lui Anton Dumitriu, la Catedra de Logică și Istoria Filozofiei, în ultimii doi ani. Profesorul îl va introduce în atmosfera *Rugului Aprins* de la Mănăstirea Antim. În 1949 se înscrie la Teologie, absolvită în 1956. Câștigă aprecierea Patriarhului Justinian, care îl recomandă pentru o bursă în India, și îl susține în obținerea pașaportului împotriva refuzului Securității. Va sta cinci luni la Geneva, la Institutul Ecumenic. Aici scrie *Simple reflecții despre comunism*, un text foarte acuzator la adresa ideologiei comuniste, publicat postum. Pleacă la Muntele Athos și de aici la Benares, unde va lucra pentru doctorat până în 1959. Se întoarce la Paris, unde în 1960 își va obține cetățenia franceză. Patriarhul ecumenic Athenagoras I al Constantinopolului îl trimite ca reprezentant personal al său la Conciliul Vatican II, sub noul papă Paul al VI-lea, între 1963 și 1965. Devine arhimandrit al Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol și face posibilă întâlnirea istorică de la Ierusalim. Între 1968 și 1989 va fi profesor la Universitatea din Beirut și arhimandrit la o mănăstire ortodoxă din Liban, la Deir-El-Harf. Este membru fondator al Academiei Internaționale de Științe Religioase din Bruxelles. După căderea regimului comunist se întoarce în România în 1991, și se va stabili definitiv aici după 1995. Colaborează cu Andrei Pleșu la Colegiul Noua Europa. Editura Humanitas îi publică seria Operele complete.

Andrei Scrima (1 decembrie 1925, Gheorgheni – 19 august 2000, București)

S-ar putea spune că, într-o încercare supremă și monstruoasă, comunismul ia asupra lui și concentrează în el toate păcatele lumii, însă nu pentru a o mântui, ci pentru a o duce la pierzanie. Dar astfel, el oferă conștiinței creștine oglinda întunecată a propriei ei imagini, locul în care aceasta își poate contempla căderea. (...)

Am eu dreptul, așa de ușuratic, să îl definesc, să îl țin în sărmănele mele conturi, să îl posed pe Hristos până la a proiecta în El lucruri decurgând din mărunțimea unei vieți pe care El a venit s-o ridice, să o deschidă, nu să o închidă? Dacă pornești de la creștinism ca religie a exclusiunii, dacă faci din „superioritate” un pretext pentru exclusiune, mă tem că nu ești în Duhul lui Hristos. Ori El spune: „Sunt acolo unde voi nu m-ați căutat”. (Andrei Scrima)

Red.

Trecutul de lângă noi: Corul Învățătorilor „Gavriil Galinescu”

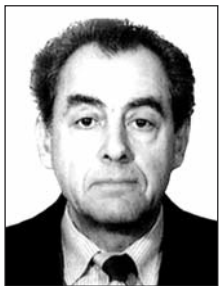
(urmare din pag. 1)

Brăila, Iași, Ploiești și Târgoviște), între care se remarcă prezența prestigiosului cor al Filarmonicii de Stat din Iași „Gavriil Muzicescu”.

„Desfășurate la Casa de Cultură a Sindicatelor, manifestările au programat, în deschidere, un simpozion cu tema *Rolul educativ al muzicii corale românești*. Au susținut comunicări prof. univ. George Pașcu, prof. Dora-Maria David, prof. Vasile Vasile, prof. Theodor Macarie, prof. Petru Cazacu și prof. George Grigorică. Iubitorii muzicii corale au cinstit bogatele tradiții artistice ale formației pietrene, rezultatele de valoare înregistrate în cadrul mișcării artistice de amatori. (...) Cuvinte calde, emoționante, aprecieri elogioase au rostit și Elena Sprânceană și Teofan Macovei, vechi membri ai corului sărbătorit”. (Ziarul *Ceahlăul*, sâmbătă, 8 aprilie 1972).

• George Grigorică, dirijorul cu har

Născut pentru muzică, dirijorul George Grigorică știa să spună totul din priviri. Profesor de excepție, un excelent artist cu har, care știa cum să îndrume, știa ce să dea coriștilor ca să poată deveni ei înșiși artiști, acesta s-a bucurat de aprecierea unanimă a elevilor și a cadrelor didactice. În anul 1963 am preluat corul în mod oficial, dar am fost și eu corist, la vocea de bariton, începând cu

anul 1960. Apoi, din 1962 am început să dirijez, alături de profesorul Constantin Alexandrescu. Ani de-a

rândul, Corul Învățătorilor din Piatra-Neamț a fost prezent la majoritatea manifestărilor artistice desfășurate atât pe plan local, cât și în țară. (Ziarul *Ceahlăul*, Irina Nastasiu, luni, 13 mai 2002).

Om de cultură cum rar mai găsești azi, George Grigorică a trecut

la cele veșnice în noiembrie 2018. El și-a dedicat 42 de ani acestui cor. „**Facem totul din plăcere**”, spunea George Grigorică, după ce Corul Sindicatului Învățământ a câștigat locul I la Concursul Republican al Artiștilor Amatori din 1971.

Îi dăruiesc corului mult din puterea mea de muncă. Asta înseamnă pentru mine o școală, un exercițiu larg al profesiunii. Dar mai ales un act de conștiință și dăruire, un act de cultură, pe care fiecare dintre cei o sută de oameni îl desăvârșesc fără a fi necesar să-și explice asta. Am încheiat împreună o formație corală care nu trece neobservată. (Ziarul *Ceahlăul*, Viorel Tudose, marți, 11 mai 1971)

În 1992, la 90 de ani de la înființare, în cadrul festivităților omagiale, a fost organizat un concert coral la care au participat ansamblurile: *Voces Bucovinae* din Suceava, *Pastorală* din Focșani și *Semănătorul* din Biești, Orhei (Republica Moldova). Tot atunci, corul

a primit numele reputatului compozitor și folclorist nemțean Gavriil Galinescu. **Funcționând sub egida Sindicatului Învățământ Neamț, Corul Gavriil Galinescu poartă cu sine tradiția unor generații întregi de dascăli, iubitori de artă și popularizatori de acte culturale.**

• Amintiri, amintiri...

„I-am revăzut adesea pe cei o sută. Pe scenă; altcum. Celor mai mulți nu le vine întotdeauna la îndemână să plece de acasă, la repetiții. Dar o fac. Între ei sunt mulți învățători sau profesori pensionari care cântă de prin 1930. Teofan Macovei, Ioan Crăciun, Gheorghe Șerban, Constantin Cuciuc, Gavril Chițu sunt doar câteva nume. Participări la numeroase spectacole, concursuri tradiționale... Un repertoriu foarte bogat, bine ales” – **jurnalistul Viorel Tudose.**

„...este vorba de bătrâna Moldova, de frumosul și pitorescul Piatra-Neamț de care mă leagă atâtea amintiri încă din anii copilăriei, de corul cadrelor didactice din acest oraș de munte și pe deasupra de faptul că dirijorul corului este fostul meu student George Grigorică, pe care-l stimez și prețuiesc pentru strădaniile sale și pentru rezultatele artistice obținute” – **D. D. Botez, maestru emerit al artei.**

„Corul *Gavriil Galinescu* este o dovadă vie că truda înaintașilor noștri nu a fost în zadar, mai mult decât atât, a devenit el însuși o valoare și un exemplu pentru generațiile viitoare” – **prof. univ. dr. Cristian Misievi.**

„A fi într-un asemenea cor e, deopotrivă, o onoare și o bucurie. E ca și cum tu, simplu cetățean din Cetate, ești solidar cu ceilalți, iar vocea ta adăugată celorlalte devine cântec” – **prof. Lucian Strochi.**

„Aici era a doua familie a mea. Aici am cules ropote de aplauze la scenă deschisă, aici am cunoscut satisfacția muncii împlinite și tot aici s-au cimentat prietenii ce mai dăinuie și astăzi” – **învățătoarea Elena Sprânceană.**

„Corul *Gavriil Galinescu* este oaza noastră de liniște, clipa de regăsim spirituală. Momentele petrecute împreună ne-au încercat sufletul și ne-au dat puterea de a merge mai departe” – **învățătoarele Elena Amariei, Monica Cosma și Anișoara Sandu.**

Larisa Maria Lecușescu, premiu pentru pastel

Recent, organizatorii Concursului Național de Arte Vizuale „Nicolae Mantu” de la Galați au comunicat rezultatele ediției a XV-a. La secțiunea grafică, eleva Școlii Populare de Artă Piatra-Neamț, Larisa Maria Lecușescu (clasa Radu Macavei), a obținut Premiul I, cu lucrarea „Emoție de toamnă” (pastel pe hârtie).

Vizibil încântată de acest prim succes, Larisa a spus: „Fiecare persoană are acea pasiune de care nu se poate dezlipi, pasiune care o definește cu adevărat. Pentru mine aceasta este desenul. Desenez de când eram foarte mică, în jurul vârstei de cinci ani, și de atunci nu m-am mai oprit. Motivul pentru care m-am apucat de desenat a fost faptul că îmi puteam exprima modul prin care percepeam eu lumea și starea de bine pe care o aveam în timp ce desenam.

Acum aproximativ doi ani am început să studiez desenul mai bine, la Școala Populară de Artă a Centrului pentru Cultură «Carmen Saeculare», îndrumată fiind de profesorul meu, Radu Macavei. Am acumulat

multe cunoștințe pe parcursul acestor ani de studiu. Acest curs mă ajută să îmi dezvolt și mai mult abilitățile artistice. Pentru mine, desenul reprezintă o adevărată pasiune și, cum spunea celebra pictoriță Frida Kahlo, «pictex propria realitate».

Pentru a confirma faptul că eleva Școlii Populare de Artă este pe drumul bun, zilele trecute a venit vestea că aceeași Larisa Maria Lecușescu a fost premiată cu Mențiune la Concursul Național de Pictură „Lucian Grigorescu”, ediția I, de la Constanța. (Comunicat – Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț)

Red.

„Experiențe” – expoziție semnată de Miruna Ioana Morțe

Asoția Culturală „Arte.Ro” aduce în fața publicului neamțean expoziția de arte plastice și decorative intitulată „Experiențe” a tinerei artiste plastice Miruna Ioana Morțe, membră a asociației de peste 12 ani, cu

îndrumarea profesoarei Cristina Petrariu, continuându-și în paralel drumul profesional în cadrul cercului Pictură II din cadrul Palatului Copiilor, sub atenta îndrumare a aceleiași cadru didactic, care mai târziu a încurajat-o pe Miruna să urmeze cursurile Liceului de Arte „Victor Brauner”, unde a fost admisă cu nota maximă.

În acești doisprezece ani de lucru intensiv și formare plastică nonformală și formală, Miruna Morțe și-a construit cu mult talent, consecvență și uriaș efort de învățare un curriculum vitae foarte consistent și convingător. Cele mai reșinate lucrări din portofoliul său impresionant stau mărturie în acest sens. Lucrări precum acestea au convins juriul de specialitate ale unor prestigioase concursuri de arte vizuale din întreaga lume să-i confere zeci de premii și distincții speciale.

În cadrul Asociației Culturale „Arte.Ro”, a făcut parte din zeci de echipe de proiect, a fost voluntar și coordonator de activități, trainer pentru elevi din România și străinătate, reprezentant al României la mari expoziții de artă plastică emergentă de tineret, internaționale (Hong Kong, 2019, Gaziantep, 2022).

Recent, Miruna Ioana Morțe a fost distinsă cu mențiune la Olimpiada Națională de arte plastice de la Timișoara.

Ceea ce prezintă pe simeze, în acest început de mai 2022, prezintă

modul său de dialog cu publicul, o expresie a caracterului și a personalității sale rafinate, cultivate, expresive, sensibile dar și puternice.

Expoziția cuprinde câteva zeci de lucrări, realizate în diverse tehnici artistice, de la desen în cărbune, pictură în acuarelă, tempera și ulei, și până la tehnici mixte, și este structurată pe o serie de teme specifice: portret, natură statică, peisaj, compoziție, proiect de design vestimentar.

Miruna Morțe a dobândit foarte repede mijlocele de expresie și tehnicile specifice artei, sub variile ei forme și exprimări artistice. Expoziția ne arată, cu o enormă putere de convingere, roadele celor doisprezece ani de studiu. Aproximarea de teme sale a fost pregătită cu minuție, cu multă documentare, cu nenumărate exerciții și experimente, cu pasiune și cu o înfinită răbdare.

Lucrările sale au imensa calitate de a crea o permanentă și trai-

nică legătură cu privitorii, dar și un bun prilej de a cunoaște, într-o viziune de ansamblu, progresive realizate de Miruna Morțe. Puternica sa sensibilitate, acest dar profund, răscolitor, se face simțită în aproape toate lucrările.

Miruna este, fără dubiu, purtătoare a unei mari înzestrări artistico-plastice, dar, în egală măsură și a unei puteri de muncă și a unei consecvențe ieșite din comun. Am întâlnit foarte rar aceste două calități îngemănate în personalitățile elevilor excepționali cu care am avut bucuria și privilegiul să lucrez în cei 24 de ani de muncă la catedră și în atelier. Am știut încă din prima clipă că seriozitatea chipului Mirunei și mâna ei angelică de copil de 8 ani, care se încăpățâna să ducă la bun sfârșit orice temă, oricât de grea ar fi fost, trădează, de fapt, un viitor artist de mare anvergură profesională.

Succesul Mirunei se datorează într-o mare măsură și celor care au susținut-o constant și necondiționat, între care părinții ei sunt primii de amintit, doi intelectuali rasați, care pun mare preț pe educație, dar și doamna învățătoare Silvia Voadeș, primul profesionist și om de suflet, care a intuit potențialul uriaș al tinerei noastre artiste, a declarat prof. Cristina Petrariu, președintele Asociației Culturale „Arte.Ro”.

Finisajul acestei reuniuni plastice a avut loc joi, 12 mai, în Sala Cupola a Bibliotecii Județeană „G.T. Kirileanu”. Iubitorii artelor s-au putut bucura și de un moment muzical susținut de pianistul Theodor Petrea, elev al Liceului de Arte „Victor Brauner”.

Mircea ZAHARIA

excepționale rezultate în domeniul artistic.

Evenimentul, realizat în colaborare cu Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț, Palatul Copiilor și Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamț, este găzduit de Sala Cupola, pe simezele căreia pot fi admirate, în perioada 9-13 mai, cele 50 de lucrări ale Mirunei Morțe.

Această primă expoziție personală, în care tinerețea își arată adevărata-i frumusețe prin muncă și învățătură permanente, o recomandă pe Miruna Morțe ca pe o tânără plasticiană reprezentativă pentru noua generație, cu un viitor parcurs profesional strălucitor.

Ea și-a început activitatea artistică la Piatra-Neamț, în urmă cu mai bine de doisprezece ani, în cadrul Asociației culturale „Arte.Ro”, sub

Infopuls – revista caleidoscop a elevilor Colegiului Național de Informatică, Piatra-Neamț

Revista **Infopuls** a apărut prima dată în 2002, aflându-se la numărul al XXX-lea (tirajul acesteia este de 250 de exemplare/ număr). Ea a reprezentat de-a lungul timpului materializarea cunoștințelor dobândite de elevii prezenți la activitățile clubului de jurnalistică „Infopress” (programe utilizate – Corel DrawX10, Adobe Photoshop CS5.1, Picasa 3) și a celui de fotografie „Infozoom”.

Scopul vizat, îndeplinit odată cu fiecare număr, a fost acela de a oglindi cu fidelitate pulsul colegiului, surprinzând în rubrici variate preocupările, neliniștile, întrebările și, de ce nu, răspunsurile adolescenților.

Implicarea Colegiului Național de Informatică în proiecte europene și concursuri internaționale a impus necesitatea apariției unui tiraj în limba engleză, acolo unde au fost selectate cele mai reprezentative activități ale informaticienilor.

Structura acesteia s-a supus unei dinamici relative, în funcție de viziunea redacției care, prin natura lucrurilor, s-a schimbat de la o generație la alta. Însă, creativitatea și rigoarea jurnalistică au fost principii ordonatoare de fiecare dată. Unele rubrici s-au permanentizat, precum: **InfoBrand** – aici de obicei se regăsesc toate rezultatele deosebite ale eleviilor merituoși din Colegiului Național de Informatică, experiențele dobândite în proiecte Erasmus, preocupările științifice; **Recenzii** – lecturile timpului liber, filmele, dar și jocurile accesate sunt prezentate succint în limba română, engleză, germană sau franceză, tocmai pentru ca și celorlalți elevi să li se deschidă noi perspective; **Literatură** – talentul artistic al elevilor e cizelat și fructificat în cadrul acestei rubrici; **Jurnal de călătorie** – conform dicționarului

„utile dulci” cei care se bucură de aventura călătoriilor împărtășesc colegilor prin aceste pagini experiențele inedite pe care le-au trăit; **Hobby-urile noastre** – îi are în vedere pe cei care au într-adevăr deschidere și implicare în domenii mai puțin accesibile oricui; **Divertismentul** – reunește evenimentele deosebite la care participă, în general, mai toți elevii și, în același timp, propune o pagină de modă.

Rezultate obținute:

Titlu de laureat la Concursul de jurnalism și reviste școlare (anii 2004, 2009, 2010, 2012, 2013);

Premiul I la Simpozionul Național „Școală Modernă” (anii 2009, 2010);

Premiul I la Simpozionul Național „Școală Modernă”, ediția a XIV-a, cu tema „Comunicarea didactică între tradiție și modernitate”, 27 mai 2016;

Premiul I la faza județeană a Concursului de jurnalism și reviste școlare (2017).

Revista păstrează rigorile acestui tip de scriitură, mizând pe obiectivitate, pe aspectul cultural-educativ și pe dorința de autodepășire. Exigențele impuse încă de la început s-au menținut, iar perseverența și entuziasmul au devenit coordonate definitorii ale clubului de jurnalism „Infopress” ceea ce a generat recunoaștere în contextul concursurilor de specialitate. Astfel,

Profesori: Carmen ZAHARESCU și Elena Brândușa ANGHEL, Colegiul Național de Informatică

(continuare în pag. 22)

Infopuls – revista caleidoscop a elevilor Colegiului Național de Informatică, Piatra-Neamț

(urmăre din pag. 21)

Revista este ea însăși un Brand al Colegiului Național de Informatică, în care s-a cristalizat mentalitatea, sensibilitatea, gândirea tuturor celor care concurează la viabilitatea rândurilor scrise: elevii dirijați de profesori cu multă dăruire.

Anul 2019 a debutat cu o nouă provocare pentru revista **Infopuls** a Colegiului Național de Informatică. S-a declanșat Starea de Alertă, programul școlar s-a mutat în online și pentru echipa de redacție apariția publicației a devenit un test de auto-depășire. În urma unui brainstorming elevi-profesori, un grup de tineri ingenioși a venit cu propunerea să facem o revistă online. Ideea

nu era nouă, se cochetase cu această noțiune, așa că dorința lor de a se implica în redactare, în scrierea limbajului HTML, în crearea site-ului, în alegerea designului, a graficeii, a culorilor și a backgroundului pentru fiecare pagină a fost o muncă susținută.

S-a luat în calcul și dacă este viabilă o astfel de idee, dar suntem un colegiu care promovează performanța și acceptă orice provocare, astfel că proiectul a debutat cu entuziasm. Argumentele pentru realizarea **Infopuls**-ului online au fost profitabilitatea față de o revistă tradițională, deoarece este mult mai accesibilă tinerilor care sunt fani internetului, și accesibilitatea pentru un număr mare de utilizatori acerbii ai mijloacelor moderne de comunicare. De asemenea, revista este doar

la un click distanță de cititori.

Cei patru elevi din clasa a IX-a F din anul școlar trecut, Alexandru Samoilă, Alexandru Seftiean, Sebastian Răzeșu și Alexandru Minuț, au reușit să transpună totul într-un limbaj de programare, astfel încât

să rezulte un site web plin de culoare, sens și cu un meniu la îndemâna cititorului care dorește să descopere toate articolele și creațiile elevilor din cadrul colegiului. Revista a păstrat structura deja consacrată, InfoBrand, Literatură, Jurnal de călătorie, Recenzii, Hobby, Divertisment, dar primul număr al publicației online a încercat să reflecte imaginea Colegiului Național de Informatică în pandemie, preocupările tinerilor care au continuat în ciuda tuturor restricțiilor.

Lucrul în echipă, coordonarea dintre profesori și elevii webdesigneri, cum s-au numit cei din echipa de redactare în primul număr al revistei, a condus la apariția, în acest an școlar, a celui de-al doilea număr al revistei. Astfel, încercăm să creăm și să perpetuăm o nouă tradiție la Colegiul Național de Informatică – cea a revistei **Infopuls**- online pe

care dorim să o dublăm și cu ieșirea de sub tipar a acesteia.

Nu putem încheia expunerea fără să prezentăm și punctul de vedere al coordonatorului echipei de tehnoredactori, Alexandru Samoilă: „Experiența a fost una productivă, deoarece tuturor din echipă ne place programarea și să scriem cod, iar faptul că ne-am putut materializa abilitățile prin prisma acestei reviste online ne-a oferit o mai mare încredere în noi. Dacă aș fi întrebat în legătură cu disponibilitatea de a mai colabora cu **Infopuls**, răspunsul meu ar fi un mare DA!”

Ambele numere ale revistei pot fi găsite la linkurile <http://cni.nt.edu.ro/new/index.php/r revista-online-infopuls-2020/> și <http://cni.nt.edu.ro/new/index.php/r revista-online-infopuls-2021/>.

Lectură plăcută!

Geniu, Talent, Creativitate – o abordare psiho-pedagogică și psiho-culturală

Vineri, 20 mai 2022, sub tutela Filialei Iași a Academiei Române și coordonată de Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” Iași, în parteneriat cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, s-a desfășurat, on-line, cea de a XIII-a ediție a Conferinței Internaționale **Geniu, Talent, Creativitate – o abordare psiho-pedagogică și psiho-culturală**.

Conferința a avut drept scop abordarea complexă a creativității și rolul acesteia în dezvoltarea personalității, analizate din perspective interdisciplinare. Dintre obiectivele manifestării, în vederea atingerii scopului, menționăm: definirea și delimitarea teoretică a nivelurilor de creativitate (geniul, talentul, aptitudinile creative) din perspectiva psihologică, educativă și socio-culturală; descrierea etapelor specifice procesului creativ; analiza modelelor științifice ale supradotației: *modelul caracteristicilor orientate, teoria triadică, modelul realizării orientate, modelul interactiv al excelenței și modelele socio-culturale și psihosociale orientate*; conturarea profilului de personalitate al copiilor/tinerilor supradotați, care prezintă trăsături intelectuale, emoționale și comportamentale specifice, cât și a problemelor de adaptare educațională.

După sesiunea deschiderii oficiale, organizată în plen, lucrările s-au desfășurat structurate în două secțiuni.

Dintre subiectele prezentate, enumăr: *Particularități ale preocupării pentru studiu în rândul adolescenților; Identitatea socială a copiilor și adolescenților supradotați în context educațional; Creativitatea în formarea profesorilor; Abordarea creativă a unor principii de drept conflictuale; Abilitățile extraordinare ale copiilor supradotați (geniu, talent, aptitudini creative); Creativitatea și gestionarea stresului; „Dezvoltarea multilaterală” și „formarea omului nou” în România socialistă; Dezvoltarea capacităților artistice la școlarii mici prin activități extracurriculare; Noi perspective asupra creativității: de la neuronii-oglină și rețelele neuronale artificiale la teoria informației; Strategii de gândire creativă pentru a sprijini elevii talentați; Creativitatea pedagogică în educația tinerilor pentru viitor pe di-*

mențiunea valorificării parentalității clasice; Potențialului creator al supradotaților; Arhetipul creatorului; Creativitatea și tulburarea de spectru autist; Factori ce determină eficiența în performanța unui actor profesionist; Creativitate și conștiință; Educația – coloana vertebrală a arhitecturii umanității; Rolul comunicării asertive în integrarea profesională la debutul carierei; Contribuția creativității la educația axiologică din perspectiva prevenirii conflictelor școlare; Cioran, Heidegger and Adorno – exit from the „Notebooks; Sprijin științifico-metodologic viitorilor profesori în domeniul formării receptivității emoționale; Blocajele creativității și implicațiile acestora asupra stilului de viață al copilului; Bernard Gui, un inchiștor de geniu?; Valorificarea modelelor teoretice ale talentului și creativității în formarea elevilor cu potențial aptitudinal înalt; Iluminismul și artele; Metode și tehnici de stimulare a creativității elevilor; Exprimarea culturii toleranței în mediul educațional; Dinastiile de muzicieni din Republica Moldova; Bune practici în învățarea online; Dimensiunea psiho-pedagogică a textului literar prin prisma valorilor culturale; Creativitatea în cercetarea științifică și multe alte subiecte pe tema dată.

La conferință au participat peste 100 de persoane din România, Italia, Grecia, Republica Moldova și Bulgaria, dintre care 80 au prezentat diverse studii printre care și cele enumerate mai sus.

Comitetul științific a fost alcătuit din membri ai Academiei Române, profesori universitari, cercetători, personalități marcante în domeniile psihologiei, pedagogiei și artei. Acest comitet are și rolul de a selecta studiile prezentate în vederea publicării într-un volum.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Alo, bună ziua! Doresc să vorbim despre... Numele meu este, și sunt întreruptă brusc: – Nu, nu ne interesează numele! Ce cod aveți?

Da, am devenit un număr, un cod! Și ce se mai bucură unii cu anonimizarea prin care, în locul unei unde benefice creată prin trimiterea în eter a vibrației corespunzătoare numelui, primesc un cod, un număr!

Numerale pot iubi? Știu că există numere speciale: Phi = 1,6 dezvăluie o „proporție divină”, numită și „număr de aur” pentru prezența sa în natură, în plante, animale și alte forme de viață, și de asemenea, în tot Universul; numărul Pi = 3,14 regăsit în dimensiunile cercului, al piramidelor etc. sau în cele ce compun Șirul Fibonacci, dar, noi toți, nu putem fi nici măcar aceste numere și atunci? Ce devenim, sau ce vrem, sau ce lăsăm să devenim?!

„Matematica este muzica rațiunii” spune James J. Sylvester, dar bucuria acceptării anonimizării și trecerea noastră într-un număr nu cred că este „muzica rațiunii” ci este fuga de noi înșine, fuga de posibilitatea ca cei din jur să ne cunoască.

În scrierea chineză cuvântul „om” este compus din două semne, cer și pământ, simbolizând interacțiunea dintre cer și pământ prin forța psihicului uman, ceea ce-i explică reala sa dimensiune dincolo de corpul terestru, omul fiind o ființă bio-psiho-socială complexă, ce are în bagajul vieții și sămânța nemuririi probată de atât de mulți cercetători preocupați de viața omului după moartea fizică. Da, omul trăiește după asta, dar într-o dimensiune spirituală, plecând într-un anume loc „repartizat” în baza încărcăturii spirituale și energetice cu care plecăm de pe pământ, cu măsura faptelor și trăirilor noastre. Se pare că partea fizică, nevoile materiale devin insignifiante în fața „pașaportului pentru dincolo” ceea ce adâncește paradoxul grijilor noastre exacerbate pentru ceea ce este mai trecător, mai vulnerabil și cu adevărat muritor și a lipsei de preocupare sau a uneia prea mici pentru eternitatea ce ne așteaptă și care, are o parte luminoasă și caldă și aici, pe pământ, când oamenii trăiesc fericiți, în armonie unii cu alții, evidențiind sentimente de respect, de iubire și de prețuire a valorilor reale și nu confecționate în epoca goanei și a cronicității folosite aiurea!

Omenirea a pornit de la marea satisfacție generată de folosirea computerului, ca fiind o necesară extensie a omului, pentru că ne ușura enorm

munca și ne făcea mai performanți, pe când acum... oare n-a devenit omul o extensie a computerului? Supus unui boom informațional, devine statuie fixă în fața ecranului, panicat și copleșit de dorința și de nevoia de-a învăța și de a folosi diferite aplicații și tehnici numerice, trăind o existență ecranată, mediată, artificială. Angrenat în această mașinărie tehnologică, omul își diminuează semnificativ capacitatea de autocunoaștere, de așezare într-o stare de veghe care să îi permită unificarea puterilor sufletești. Treptat, duhul sistemului tehnologic invadează sufletul omului, iar calculatorul devine ingerul său fără de care nu mai poate trăi! De cum deschide ochii, purcede în grabă să-și citească e-

Inumanul din viață și pânda de păianjen

mail-urile, știrile, rețete de... apoi fuga în telefon pe rețelele de socializare în timp ce, cu un automatism însușit, își bea cafeaua, mușcă din ceva ce-ar trebui să fie liniștitor mic dejun, apoi fuga la: serviciu, școală etc. unde, din nou, gândindu-se prea puțin la sine, se aruncă iar în fața unui alt computer, telefon etc. și se autocritică de lipsa preocupării sale pentru dezvoltarea personală, pentru mersul la... să-și evidențieze mușchii, sânii, buzele etc.

Este mereu nefericit, nemulțumit, într-o continuă criză de timp, este mereu rămas în urmă cu ceva ce mai trebuia făcut! Calculatoarele au influențat și influențează viața noastră din ce în ce mai intens. Ele se află peste tot acum: la birou, la domiciliu, în gări, în bănci, în spitale, în parcuri de distracție. Cu o generație în urmă nu existau CD-uri, nu existau cabluri TV, nici mașini automate bancare, nici PC-uri, ori acum, sunt peste tot, ca nu cumva să ne trezim!

Unde este Omul în întregul său? Unde este „trestia gânditoare”, unde este...?

Acest om devine, încet, încet o altfel de mașină, un Cyborg, un exemplar ce nu mai are timp și nici loc în viața lui, pentru sentimente, pentru bucuria plimbării într-un parc înflorit, pentru a zâmbi și a conversa mai mult cu cei dragi...

De câte ori, să recunoaștem sincer!, la o masă amicală sau chiar în familie, ne refugiem din colectivul uman și cald aruncându-ne în brațele telefonului mobil pe care-l butonăm și-l mângâiem cu

mare zor și drag! Suntem dependenți, suntem într-o simbioză cu aceste aparate, suntem noi, sau ele, aparatele, ca o prelungire sau ca o extensie a unei alte... ființe, a unui nou Cyborg, sau ce oare?!

„Trebuie să urmărim cu atenție modul în care tehnologia ne influențează viețile, inclusiv sexualitatea și comportamentele sexuale” spune Jose Bauermaister, adevăr de la care plec și adaug câteva dovezi de contemporane manifestări: de exemplu, în Japonia, țară în care noile tehnologii sunt ultra-prezente în viața omului, a apărut conceptul de „Mireasă ce-și face autojurăminte” de căsnicie, adică se căsătorește cu ea însăși, iar pentru tinerii din partea masculină a apărut „căsătoria virtuală” cu mirese din Metavers.

Suntem cu toții ființe spirituale, indiferent de ceea ce facem sau de ceea ce credem. Noi nu putem fi altceva, pentru simplul motiv că asta suntem: ființe spirituale. Singura problemă este că nu realizăm acest lucru!

Vindecarea????! Vindecarea poate veni doar prin ceea ce numim iubire necondiționată a fiecăruia dintre noi față de propria persoană și față de ceilalți.

Prin iubire, putem transforma această planetă într-un paradis terestru.

Și totuși!!!

Oamenii sunt atât de prinși în ceea ce fac încât uită să trăiască momentul prezent, sunt atât de etern grăbiți să fie tot mai competitivi, un substituent al lui „a fi un om bun”, să fie utilizatorii și creatorii unor cât mai performante și sofisticate sisteme de comunicare și de supraveghere: „de la un click distanțat” pornim televizorul, mașina, aspiratorul... deschidem ușa casei, dăm drumul la încălzire etc și uite așa, omul își construiește un hațș de câmpuri energetice în mijlocul cărora este un agitat continuu, un alergător spre un „nu știu unde” și un „nu știu ce”, este ca o biată găză prinsă în plasa de păianjen din care nu mai are scăpare și pe care tot el și-a creat-o, și-a dorit-o! Vom deveni niște ființe cu ochii mari, mari- doar iris, cu gâtul lung, cu forma capului mult modificată, cu vârful degetelor de la mâini precum niște butoane bune doar pentru tastat și mai puțin pentru mângâiat!

Sentimente calde, empatie, iubire, visare, statul în brațe cu și la cei dragi... ehe!!! Unde sunt acele vremuri? Spre ce ne îndreptăm? Ce e de făcut?!

Prof. Niculina NIȚĂ

SUMAR

Alina Elena AVĂDĂNEI, Lidia AVĂDĂNEI, Vasile AVĂDĂNEI, Andrei DRAGOSTIN – Proiectul „Implementarea Atitudinilor din Economia Socială Circulară în Sectorul VET” (SCE-VET) – un nou pas spre cooperarea europeană (pag. 18)

Gabriela BANU – Activități metodice – științifice de impact la Casa Corpului Didactic Neamț (pag. 5)

Angelina BEGU – Președintele ETUCE, vizită de lucru în Republica Moldova (pag. 9-13)

Gheorghe BRÂNZEI – Centenar Ștefan-Augustin Doinaș (II) (pag. 8)

* Olimpiade și concursuri, Exemple de bună practică (II) (pag. 8)

Gianina BURUIANĂ – Împliniri și neîmpliniri în activitatea sindicală

• Interviu cu dl. Gabriel Ploscă – președintele Sindicatului din Învățământ Neamț (pag. 1, 2, 3) * Istoria ca un Modus Vivendi (pag. 6-7) * Nu mi-am dorit niciodată să fiu solistă... • Interviu cu doamna Ligia Ghilea – pianist corepetitor la clasa de canto a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”, Extensia Piatra-Neamț (pag. 16) * Turneul Național „Pianul Călător”, ediția 2022, a debutat la Piatra-Neamț (pag. 17)

Ana CIMPOIEȘU – Leadership și comunicare în educație (pag. 1-9)

Al. CISTELECAN – Istoria poeziei basarabene (pag. 10)

Andrei EȘANU – Tratatul de pace de la București, 1812 (pag. 11)

Mihai FLOROAIA – Profesiile de asistent medical generalist și asistent medical de farmacie, oportunități pentru viitor (pag. 7) * Geniu, Talent, Creativitate – o abordare psiho-pedagogică și psiho-culturală (pag. 22)

Galina GRAUR – O formare binevenită (pag. 9)

Gențiana IONESCU – Daniel Beșleagă: Să facem simplu ce s-a complicat

mai înainte • Interviu cu Daniel Beșleagă, actor la Teatrul Tineretului (pag. 12-13)

Violeta MOȘU – Trecutul de lângă noi: Corul Învățătorilor „Gavriil Galinescu” • Corul Sindicatului Învățământ din Piatra-Neamț, 120 de ani de glorie (pag. 1-20) * Constantin Munteanu: „Simt că trebuie să fiu sincer cu pagina albă, și, prin ea, cu cititorii” (pag. 14-15) * Premiile Gopo 2022 (pag. 17)

Niculina NIȚĂ – Inumanul din viață și pânda de păianjen (pag. 23)

Red. – Rememorări nemțene - mai 2022 (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * Valori naționale în context european (pag. 11) * „Simfonii cromatice” – recital extraordinar al elevilor de la Liceul de Arte „Victor Brauner” (pag. 14) * CALENDAR – Mai 2022 (pag. 15) * CALENDAR – Iunie 2022 (pag. 17) * Spicuiuri din sumarul numărului 24 al revistei „Cools Neamț” (pag. 18) * Recurs la patrimoniu (XIV) (pag. 19) * Larisa Maria Lecușescu, premiu pentru pastel (pag. 20)

Ramona-Mihaela ROȘU – Călătorii – Abilitare prin explorarea patrimoniului cultural (pag. 4)

Liviu Constantin RUSU – Un eveniment care va marca evoluția școlii nemțene: Congresul Internațional al Cadrelor Didactice din România și al Cadrelor Didactice de Etnie Română de peste Hotare se va desfășura la Piatra-Neamț, în perioada 25-28 iulie 2022 (pag. 3)

Natalia-Maria ȘVEȚ – La aniversare: Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți (pag. 10-11)

Mihaela-Cristina VERZEA – Coroana Reginei Maria, expusă la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț (pag. 15)

Carmen ZAHARESCU și Elena Brândușa ANGHIEL – Infopuls – revista caleidoscop a elevilor Colegiului Național de Informatică, Piatra-Neamț (pag. 21-22)

Mircea ZAHARIA – „Experiențe” – expoziție semnată de Miruna Ioana Morțe (pag. 21) * Dacă teatru nu e, nimic nu e (pag. 24)

Luați titlul de mai sus ca o declarație de dragoste. Știți că nu sunt original dar și Marin Preda l-a citat pe Sfântul Pavel, așa că nu-i bai. Sau e? Sunt îndrăgostit de Teatrul Tineretului de peste 50 de ani și încă nu mi-a trecut.

Tot din iubire pentru acest reper cultural nemțean s-a născut cartea pe care tocmai o deschideți, o inițiativă a doamnei Violeta Simina Moșu, pusă în pagină prin colaborarea cu Valentin Andrei, un alt împătimit de frumos. Și de consemnarea lui. Inițiativa a impus o documentare pe măsură, o cercetare migăloasă a presei vremii și a arhivei crâmpoțite a teatrului. Mulțumiri colegei Raluca Naclad, consultant artistic al T. T., care, în vremi vitrege și pandemice, ne-a dăruit cu generozitate o parte însemnată a timpului ei personal, mai ales pentru zona iconografică. Precizăm aici că editarea acestei cărți nu datorează nimic nici unei instituții de cultură nemțene.

Trebuie spus de la început că, prin informație și perspectivă, lucrarea își depășește granițele temei, Istoria Festivalului de Teatru, devenind chiar o Istorie a TT-ului, a teatrului pe aceste meleaguri. Și nu doar atât. Prin punctarea repertoriului, a izbânzilor scenei, a prezenței în confruntări europene, cartea sugerează și un tablou general al teatrului românesc, al traumei ideologice de la intersecția ultimelor două secole. E „călare pe două veacuri”, cum plastic zicea titlul unei cărți celebre.

Teatrul pietrean, înființat ca secție a teatrului băcăuan în 1958, anul retragerii trupelor lui Nikita Sergheevici Hrușciiov din România, a beneficiat inițial de o vagă libertate, urmare a „dezghețului” ideologic debutat în 1956. Sunt repudiate acum cultul personalității și stalinismul, dispar obligativitatea limbii ruse în școală și emisiunea „Să învățăm limba rusă cântând” de la radio, dar rămân pe afișul teatrelor: Nikolai Pogodin, A.V. Suhovo-Kobălin, Leonid Leonov și proletcultiștii: Lucia Demetrius, Aurel Baranga, Alexandru Mirodan, Sutto Andras. Erau „toboșarii” timpurilor noi care, sub oblăduirea Consiliului Superior al Literaturii Dramatice și al Creației Musicale (numele de alint al cenzurii) trebuiau să așeze carul lui Thespis pe linia dreaptă a partidului, cu talent și mână proletară. (Excelente studiile Mirunei Runcan cu privire la traumele Teatrului sub dictatura proletcultistă a epocii!)

Primul director al teatrului, Ion Coman, a aspirat tot timpul să aibă un teatru al lui, se socotea „geambaș de actori”, adulmeca și pagina succesul, avea fler și încredere în profesioniști, în primul rând în secretarul literar Eduard Covali. Acesta, dincolo de faptul că genera mereu o stare de bine pentru cei din jur, spontan în replică sau observație critică, iubea pătimaș Teatrul și actorii și, fără îndoială, a fost adevăratul creator al statutului moral și estetic al Teatrului Tineretului. Și avea un răs homeric pe care, cei care l-au cunoscut, nu-l pot uita.

Caietul program nr. 1 nota: „La deschiderea primei stagiuni a Teatrului din Piatra-Neamț,

acesta este unicul și cuprinzătorul deziderat și angajament – **Tineretea.**” Iar liniile de forță, care au dat identitate instituției, s-au concretizat în ambiția ineditului repertorial – premiere absolute și premiere pe țară – mai ales din dramaturgia națională, în crearea unui spirit de echipă exemplar, absolut deschis afirmărilor individuale, în atragerea celor mai neînhibați actori, regizori și scenografi, în transformarea teatrului într-un modul cultural, loc de intersecție și afirmare a artelor.

Dacă teatru nu e, nimic nu e

Enunțatul program teatral, validat de recunoașterea valorii producțiilor în competiții naționale și internaționale (Nürnberg și München, 1967; Bienala de la Veneția, 1968; San Marino, 1971; Danemarca, 1972; Iugoslavia, 1973; Nancy, Franța, 1977), a conferit palmares, personalitate și autoritate artistică.

Acesta era contextul fertil care a generat și ideea deschiderii spre dialog european și inițierea unui prim Festival de Teatru în România. Firește, justificat și incitant! Iar dedicarea lui tinerilor și copiilor, și ideea competiției îl legitimau și-i dădeau rost într-o societate care trecea cu tăvălugul peste valorile individuale. (De ce competitivitate? Păi și concursurile dramatice din vechea Eladă premiau câștigătorii în aceste olimpiade ale spiritului, nu???) Apoi, aici, s-a adăugat și ideea de sărbătoare a cetății, de festin cultural: timp de zece zile Piatra-Neamț era capitala recunoscută a teatrului omănesc. Și mai toată lumea respira teatru. Punct.

Apoi, cum ziceam mai la deal, festivalul pietrean s-a constituit – o destul de îndelungată vreme – într-o antologie a izbânzilor artistice naționale, având ca priorități spectacolele de marcă („regaluri” s-au numit câteva ediții) și debuturile girate de producțiile școlilor de teatru. Nu exemplific; cartea de față informează bine și chiar nuanțează, când materialul documentar accesat o permite.

Fotografii, afișe, cronici, imagini de colecție, declarații-program au fost puse cu drag în pagină de cei doi autori care au încercat să fie echidistanți și riguroși. Dar amploarea unei asemenea treceri în revistă poate părea subiectivă, mai ales din perspectiva distribuirii spațiilor (a existat mereu o generozitate aproximativă a surselor), și a punctului în care se oprește cercetarea: jubileul din anul 2019.

Este locul în care se rupe pisica tradiției și competiției, Teatrul Tineretului și festivalul său pliindu-se ostentativ și radical pe o politică repertorială exclusivistă, sub cenzura unei noi „corectitudini politice”, luând distanță de coordonatele care îl situaseră în elita teatrului românesc.

Prin anii '70 autoritatea lui Brecht cedase în fața lui Cehov: teatrul nu trebuie să se ocupe de angajarea ideologică a maselor, ci de meditația asupra destinului individual. Astăzi, bastarzii lui Brecht, mai puțin școliți și mai zgomotoși, revin în forță. Teatrul e acțiune! Teatrul trebuie să fie o arenă de ciomăgeală ideologică, de clamare a autorității minorității, marginalizaților și handicapaților de tot soiul. Scena a intrat într-o competiție a inculturii și a vulgarității, iar orice critică a acestui fenomen malign e blamată ca retardare spirituală sau inadecvare la epocă.

Rostul prezentei cărți este acela de a consemna un nod pe răbojul teatrului românesc. Cât de adânc și de expresiv e acest semn, n-are importanță; el există și oferă informație exactă, cred. Pentru cine are urechi de auzit, să audă: cartea asta spune că Festivalul, așa cum era el, cândva, a validat, dincolo de consemnările statistice, personalitatea distinctă și prestigiul profesional superlativ al Teatrului Tineretului.

De fapt, mai mult decât o ocheadă în istorie, această întoarcere în timp îndeamnă să regăsim în noi înșine, și să iubim, valorile acreditate de această *artă veche și fragilă* (Brook).

Dacă teatru nu e...

Mircea ZAHARIA

Nota Redacției: Textul de mai sus reia prefața cărții *FESTIVALUL DE TEATRU Piatra-Neamț, 1969-2019*, o sinteză semnată de Violeta Simina MOȘU și Valentin ANDREI, ieșită de sub tipar, la Editura NONA, la începutul lunii mai a. c. Prietenii Teatrului Tineretului sunt invitați la lansarea oficială a acestei ocheade în istoria TT, miercuri, 15 iunie, ora 18, în sala de Conferințe ATRIUM, a Central Plaza Hotel din Piatra-Neamț.

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămint Neamț, Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999) și Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei

● martie, 1999: Florin Florescu, Ștefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitrița Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor-șef, Gianina BURUIANĂ – redactor-șef adjunct, Angelina BEGU – redactor-șef adjunct (Chișinău), Violeta MOȘU – secretar general de redacție, Mihai FLOROAIA, Ramona-Mihaela ROȘU, Dorian RADU – DTP, Dorin DAVIDEANU – editor online.

ISSN - 1582-3121

Redacția
și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.
Tel/fax:
0233.22.53.32
revista_apostolul
@yahoo.com